TYÖLÄISILLÄ ON: YKSI VIHOLLINEN! YKSI TAISTELU! —— SIKSI: YKSI PUOLUE! YKSI UNIO! YKSI RINTAMA! YKSI PÄÄMÄÄRÄ!

Työväen vapautus tapahtuu sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä voi työväenluokka voittaa!

No. 134. — 1922. Tiistaina, marrask. 21 p. — Tuesday, Nov. 21. VI Vuosikerta - Vol. VI

Työväenpuolueen äänimäärä lähes 5,000,000

Analyysia eri puolueitten äänimäärästä. Äänestykseen osanotto yleensä runsas.

Lontoo. — Analyysi viime keskiviikon vaaleista osottaa, että äänestykseen osanotto oli yleensä runsas. Äänestyskelpoisten lukumäärä Suur Brianniassa lasketaan 20,636,254, joista 13,444,809 otti osaa äänestykseen. Tämän lisäksi on otettava huomioon, että yli 50 edustajaa tuli valituksi ilman äänestystä, heillä kun ei ollut kilpailijoita. Eri puolueille annettu äänimäärä on seuraava: konservatiivit 5,256,756; työväenpuolue 3,940,819; riippumattomat liberaalit 2,327,774; kansalliset liberaalit (Lloyd George) 1,450,632; muut puolueet 670,819.

Kun otetaan huomioon että oli yli 50 vaalipiir. missä ei äänestystä toimitettu, kun ehdokkailla ei ollut kilpailijoita, ja lasketaan niiden arviöäänimäärä, ovat eri puolueitten äänimäärät jotenkin seuraavat:

Konservatiivit	5,821,346
Työväenpuolue	4,326,245
Liber. (ashquithilaiset)	2,784,080
Lib.. (Lloyd George)	1,501,500
Ulster unionistit	100,000
Riippumattomat	259,000
Irlannin nationalistit	12,614
Maanviljelijät	11,496

Ulkomaisia raha-asiaintuntijoita Neuvosto-Venäjän palveluksessa

Moskova. — Kuuluisa ruotsalainen raha-asiaintuntija professori Kassel on suostunut rupeamaan Neuvosto-Venäjän valtiopankin neuvottelevaksi jäseneksi. Amerikalainen raha-asiaintuntija new-yorkilainen «Trust Guaranty Co:myn» ent. varajohtaja Max May on vastaanottanut jälleenperustettavan Venäjän kauppapankin ulkomaaosaston johtajan toimen.

Ensimäinen kommunisti Englannin parlamentissa

Lontoo. — Ensi kerran historiassa Britannian parlamentissa tulee olemaan täysiverinen kommunistinen edustaja. Hän on J. W. Newbold, joka on valittu Motherwell vaalipiiristä, Lanarshiresta.

Arthur Henderson hävinnyt.

Huomattavimpia Työväenpuolueen vaalitappioita oli Arthur Hendersonin, mainitun puoluen sihteerin häviö.

Port Arthurin suomalaisten lukumäärä

The News—Chronicle lehden mukaan Port Arthurin asukasluku v. 1922 on 15,681, näistä canadalaisia 6,723; englantilaisia 2,627, suomalaisia 1,526; skotlantilaisia 1,174 ja loput muita kansallisuuksia.

Nämä numerot ovat verotuskomissionerin antamat ja on suomalainen väestö sen mukaan kolmannella sijalla.

Suomalaisten lukumäärä neljän vuoden ajalta on seuraava: 1919, 1,604; 1920, 1,548; 1921, 1,517, 1922, 1,526.

Turkkilainen torpeedovenhe pidätetty

Konstantinopoli. — Liittolaiset ehkäisivät perjantai iltana pidätetyn turkkilaisen torpeedolaivan Akhissarin paon. Laiva aikoi paeta Golden Hornista kauppalaivaksi peitettynä.

Unkarilaisia kommunisteja Venäjälle

Moskova. — Aivan piakkoin odotetaan saapuvaksi Neuvosto-Venäjälle 400 vankityrmistä vapautunutta unkarilaista kommunistia.

Sulttaani lähtenyt käpälämäkeen

Paennut Konstantinopolista brittiläisellä laivalla.

Konstantinopoli. — Angoran hallituksen viralta pois julistama Turkin sulttaani Muhamet VI:des on paennut Konstantinopolista brittiläisellä sotalaivalla, joka matkusti Maltaa kohti.

Lähtiessään vakuutteli «sulttaani», ettei hän vieläkään luovu kruunusta, vaan ainoastaan hakee itselleen turvaa, pakenemalla vaaralliseksi käyneestä Konstantinopolista.

Krassin Leninistä

Tukholma 25-10. — Täkäläinen toverilehti oli pyytänyt toveri Krasinilta jotakin lausuntoa Venäjän oloista, ja Krasin on lehden tämänpäiväisessä numerossa täyttänyt pyynnön näinikään:

Uskon, että teen parhaiten ilmoittamalla ruotsalaisille tovereilleni tietoni suuresta johtajastamme, Leninistä. Vierailin Leninin luona syyskuun viime päivinä, heti palattuani Berlinistä, missä olin käynyt neuvotteluja ja allekirjoittanut väliaikaisen sopimuksen suuresta konsessioonista Uraalilla ja Siperiassa erään englantilaisen yhtiön lukuun.

Tapasin Lenin ruokailuhuoneessa maatilalla lähellä Moskovaa, missä hän on asunut ja levännyt tervehtymisaikansa yhdessä vaimonsa ja sisarensa kanssa, jotka ovat suorittaneet suuren osan Leninin hoidosta. Lenin teki minulle sen satakin kysymystä. Asiani kiireellisyyteen katsoen oli minun ollut pakko tehdä matka Berliniin ja takaisin lentokoneella, ja keskustelu tietysti siirtyi tähän matkaan. Leninin mieltä kiinnitti lentomatkoista saamani vaikutukset, lentokoneen rakenne ja ilmaliikkeen organisointi Moskovan ja Königsbergin välillä. Hän lausui leikillisesti, että hänestä tuskin tulisi mitään ilmailjaa, hän kun voi tulla merikipeäksi purjealuksessa raikkaassa tuulessa. Hänen mieltään kiinnitti ilmaliikenteen järjestäminen pitemmille matkoille, Moskovan ja Bakun, Tashkentin ja Siperian välillä.

Juuri tällä hetkellä avasi Leninin sisar erään Moskovasta tulleen paketin, ja läsnäolijain minulle käsittämättömästä syystä nauraessa osoitti hän veljelleen nippua eri värisiä ja kokoisia kirjekuoria. Kävi ilmi, ettei talossa ollut kolmeen päivään ollut mitään kirjekoteloja, ja että jokainen Moskovasta saapunut automobiili toi mukanaan sellaisia, niin että talo oli nyt todellisessa vaarassa tulla haudatuksi niiden alle, mene ja tiedä, vaikkapa olisi oltu pakotettuja lähettämään niitä edelleen Berliniin ja Lontooseen!

Keskustelu siirtyi nyt ulkomaille ylimalkaan, olosuhteisiin eri maissa, teollisuus- ja finanssikriisiin, asuntopulaan ja saksanmarkan romahdukseen. Sitten siirryttiin puhumaan varsinaisesta asiastani. Puolen tunnin kävelyn kestäessä taloa ympäröivässä tuuheassa puistossa esitin minä Leninille raportin matkani liikepuolesta. Kuten ennen aikaan, keskeytti Lenin minut nytkin kerta kerralta kysymyksillään ja iski minuun utelevia ovelia katseita puoliavoimista silmistään. Sitten kun liikemiespuoli asiastani oli lopussa, siirryimme mebalkongille, missä astelimme edestakaisin puhuen milloin yhdestä, milloin toisesta aineesta kosketellen niinhyvin koti- kuin ulkomaisiakin olosuhteita.

Lenin ei koko aikana osoittanut pienintäkään väsymyksen merkkiä, mutta hänen vaimonsa ilmestyi tuon tuostakin ovelle suunnaten minun nuhtelevan katseen, minkä jälkeen hän vetäytyi takaisin sen äänettömän huomautuksen evästämänä, että lääkärit nyt sallivat keskustella ilman aikarajoitusta. Mutta kun lopuksi sisarkin ilmestyi näyttämölle — hän ansaitsisi muuten saada Punaisen lipun työmitalin Leninille osoittamastaan huolenpidosta — päätin minä yhtäkaikki lopettaa keskustelun ja jättää Leninin rauhaan.

Vertailin vaikutustani edellisellä vierailulla ja saatoin ilolla todeta suunnattoman muutoksen parempaan. Niin, tässä oli jälleen se vanha Lenin sellaisena kuin me kaikki hänet tunnemme.

Päinvastoin kuin maaliskuussa, jolloin hän itse oli varsin synkkämielinen terveydentilansa suhteen, oli hän nyt iloinen ja täynnä suunnitelmia ja toivoa saada pian ryhtyä uudelleen työhön.

Ja Lenin johti todellakin jo lokakuun 3 pnä kansankomissaarioiden kokousta. Tässä ensimäisessä istunnossa saattoi vielä havaita, että hän oli jonkun verran tottumaton tällaisen suuren kokouksen osanottajana, mutta jo istunnon lopussa olivat kaikki nämä heikkoudenmerkit kadonneet. Jälkeenpäin olin vielä läsnä eräissä Leninin johtamissa kansankomissaarioiden neuvoston ja työ- ja puolustusneuvoston istunnoissa. Hän oli jo täysin sisällä tehtävässään, ja hänen johtamansa istunnot osoittautuivat kysymysten käsittelyissä yhtä ankaran asiallisiksi, ripeiksi ja täsmällisiksi kuin ennen Leninin sairauttakin.

Lääkärit ovat sallineet Leninin työskentelyn sillä ehdolla, että hän lepää kaksi päivää viikossa. Tovereiden itsepintaisista pyynnöistä lepää hän myös keskiviikkoisin ja työskentelee niinmuodoin vain 4 päivää viikossa. On ryhdytty toimenpiteisiin hänen vapauttamisekseen vähemmän tärkeistä asioista, jotka eivät aina ole keveimpiä ja miellyttävimpiä.

Meillä on vain yksi sellainen mies kuin Lenin, ja kaikki tunnustavat Moskovassa, ettei saa enään toiste tapahtua, että hän käy niin ylirasittuneeksi työstä, että se vaikuttaa vahingollisesti hänen terveydentilaansa.

Krasin.

Maalaisliittolais-edistysmielinen hallitus Suomessa

Eduskunnan puheenjohtaja Kallio muodostanut uuden hallituksen.

Helsinki, marrask. 14 p. — Suomen kokoomuspuolueen kieltäydyttyä hallituksesta, maahan on muodostetttu maalaisliitolais-edistysmielinen hallitus. Maalaisliittolainen eduskunnan puheenjohtaja, edustaja Kallio, on tasavallan pääministerinä.

Taas lakkovastainen lakiesitys Yhdysvaltain kongressissa

Washington, — Iowalainen senaattori Cummins aikoo ensi istuntokaudella esittää Yhdysvaltain kongressissa lain, joka kieltäisi työläisiltä lakko-oikeuden.

Tämä ei ole ensi kertaa kun amerikalaisen plutokratian edustajat ajaa lävitse tällaista lakia, mikä riistäisi työläisiltä pois tämänkin taistelukeinon kapitalistista riistoa vastaan taistellessaan.

Parlamentti asettaa sulttaanin syytteeseen

Konstantinopoli. — Mustapha Kemal Pashan esityksestä on Turkin kansalliskokous Angorassa päättänyt asettaa sulttaanin ja hänen ministerinsä syytteeseen maansa kavaltamisesta.

Kuten toisessa paikassa lehteämme kerrotaan, on sulttaani paennut Konstantinopolista englantisella sotalaivalla.

Sveitsin presidentti avaa rauhan konferenssin

Berne. — Liittolaisten kutsusta tulee Sveitsin presidentti Robert Haab toimimaan puheenjohtajana Lausannen rauhan konferenssissa avajaisistunnossa, avaten sen marrask. 20 p.

Erikoinen siirtolaisministeri nimitettänee

Ottawa. — Täällä ollaan vakavasti sitä mieltä, että hallitus tulee nimittämään erikoisen siirtolaisministerin, jonka yksinomaisena tehtävänä on siirtolaisuuden valvominen ja edistämnien. Nykyisin hoitaa siirtolaisministerin tehtäviä sisäasiain ministeri Charles Stewart.

Venäjä varottaa Turkkia kommunistivainoista

Neuvosto-Venäjä ei tule sallimaan muhamettilaisten kommunistien vainoomista.

Moskova. — Jos Angoran hallitus aikoo edelleen luottaa Venäjän ystävyyteen ja apuun, täytyy sen ehdottomasti lakata sortamasta turkkilaisia kommunisteja. Tällaisen vakavan varoituksen antaa Turkin nationalistien hallitukselle Isvestija pitkähkössä toimituskirjoituksessaan. Artikkeli on kirjoitettu diplomaattisella kielellä, käsittäen viisi parakraffia, missä painostetaan Angoran hallitukselle, että hajaannus sen riveissä on epäsuotavaa. Sen jälkeen kirjoittaja tulee asian ytimeen, lausuen:

«Venäjän työväenluokka pitää turkkilaisia kommunisteja ja työläisiä veljinään. Se ottaa osaa heidän iloihinsa ja suruihinsa. Venäjän proletariaatti ei voi istua kädet ristissä ja katsella kylmäverisenä toverensa ankaraa sorrantaa maassa, jota se on auttanut ja jota se on valmis auttamaan tulevaisuudessakin, tämän taistellessa imperialistisen mailman sortajia vastaan.

«Ei ainoastaan Venäjän, kommunistipuolue, mutta kaikki Venäjän työläiset ja talonpojat protesteeraavat mitä tulisemmin sitä seikkaa vastaan, että Turkin porvaristo sortaa Turkin kommunisteja ja työläisiä. Kahden maan ystävällisten välien vuoksi, Angoran hallituksen on heti ja kerta kaikkiaan lopetettava systemaattinen turkkilaisten kommunistien vainoaminen.»

Saksan pohjajoukot lähteneet liikkeelle

Hallituksen ankarista ehkäisytoimenpiteistä huolimatta leipäkapinat Saksassa leviävät yhä.

Berliini. — Poliisiviranomaiset pelkäävät että elintarvekapinat Dusseldorffissa ja Kölnissä leviävät Ruhrin alueelle ja kautta Saksan. Viranomaiset valittavat, että kaikista jyrkistä kurinpitotoimenpiteistä huolimatta työläisten protestiliike korkeita elintarvehintoja vastaan leviää kuten kulovalkea.

Ei voida syyttää yksin kommunisteja.

Viranomaiset edelleen selittävät, etteivät elintarvemellakat ole tällä kertaa vain kommunistien toimeenpanemia, vaan suurten työväen pohjakerrosten, joilla monilla ei ole mitään tekemistä minkään poliittisen puolueen kanssa. Näin ollen, välittävät viranomaiset, näiden kapinain tukahuttaminen on vaikea (kun ei voida nytistää kommunisteja).

Yksin Kölnissä ovat mielenosottajat rikkoneet 50,000,000 markan arvosta ikkunoita.

Torstaina ilmeni Berliinissäkin pienempiä mielenosoituksia, mitkä poliisi kuitenkin ehkäisi leviämästä.

Kölnissä uusittiin kauppain ryöstö torstai iltana, sen lisäksi ryösti yäkijoukko kaksi suurtilusta Kölnin lähellä. Ryöstetyn omaisuuden arvo on 70,000,000 markkaa.

Viisi tuhatta työläistä, jotka tekivät lakon Hildenissä, marssivat Ohligsiin, missä he pysäyttivät kaikki työt.

Tiedonannot Dusseldorffista viittaavat, että yleislakkosuunnitelma tultaisiin antamaan tällä kertaa ylön.

Englannin uuden parlamentin kokoontuminen

Lontoo. — Englannin uusi parlamentti kokoontui eilen iltapäivällä, valiten puheenjohtajaksi John Henry Whitleyn.

Tiistaina ja keskiviikkona vannotetaan parlamentin uudet jäsenet. Parlamentin muodollinen avaus, kuninkaan puheella, toimitetaan torstaina.

Venäjä – kansainvälisen työväenluokan turva ja toivo

Tukholmalainen toverilehden juhla-artikkeli.

Tukholman Politikenin kookkaan Venäjän juhlanumeron johtavassa artikkelissa lausutaan mm.:

Venäjän työväenvallankumouksen viisivuotispäivänä seisoo Neuvosto-Venäjä lujalla maaperällä. Se on voittanut ei ainoastaan sisäiset ja ulkonaiset vihollisensa — tämä voitiin todeta jo vuosi sitten — vaan on se myös taistellen voittanut sen vaikean kriisin, minkä viime kesäinen kauhea sato aheutti, ja asema on täten parantunut huomattavassa määrässä. Venäjä on bolshevistisen vallankumouksen kautta tullut ei ainoastaan uudeksi valtioksi, työläis- ja talonpoikaisvaltioksi, missä tsarismi ja feodaalivalta on auttamattomasti murrettu ja saanut väistyä työtätekeväin luokkain neuvostodemokratian tieltä — imperialistisen ja sisällissodan aiheuttaman maan tuotantovoimain hävityksen jälkeen orastaa myös esiin uusi taloudellinen elämä, mikä tulee entisestään lujittamaan uutta järjestystä.

Viisi vuotisen äärettömän taistelun jälkeen lukemattomine veritodistajineen, jotka ovat verellään sinetöinneet proletaarisen vallankumouksen lopullisen voiton, on Neuvosto-Venäjä niinmuodoin mailman-historiallinen tosiasia, raudankovin nykyajan todellisuus. Se ei horju vähintäkään niistä raivoisista herjauksista ja pohjattomasta vihasta, joka kohdistuu siihen ei ainoastaan kansainvälisen kapitalismin taholta vaan myöskin sen sosialismin karkulaisten joukon taholta, joka «tyytyväisyydellä merkitsee muistiin jokaisen venäläisten kommunistien vastoinkäymisen», kuten muudan ruotsalainen tämänpäivän vasemmistososialisti mutta huomispäivän oikeistososialisti äskettäin lausui.

Neuvosto-Venäjä on kansanvälisen työväenluokan vahva turva ja toivo. Ellei sitä olisi olemassa, olisi proletariaatin asia hukassa siihen taantumukselliseen rajusäähän katsoen, joka nyt ryöppyää yli koko mailman, ilman että työläisillä on näköjään missään voimaa tehdä sille vastarintaa. Mutta jos taantumuksen rynnäkkö mielitään estää, on kaikkien maiden työläisten suljettava kiinteä liitto Neuvosto-Venäjän ja sen aatteen lipun, Kommunistisen Internationalen kanssa. Siinä merkissä on proletaarinen yhteisrintama toteutettava. Bolshevikit ovat tehneet virheitä ja erehdyksiä, sitä ei kiellä kukaan, kaikkein vähimmän he itse. Mutta rehellisen vallankumouksellisen tahtonsa, määrätietoisuutensa ja taistelu-uljuutensa kautta ovat he yhtäkaikki kulkeneet sorrettujen luokkain vapaustyön johdossa ja osoittaneet kaikkien maiden työläisille kuolemattoman esimerkin. Sysimustana aikana, jolloin ihmis-sukunnan alennus näyttää vahvistavan Schopenhauerin pohjattoman pessimismin, ilmestyi Venäjän työväenvallankumous kuin tuli- ja valopatsaana, ja ellei se voinutkaan muuttaa maailmaa jollakin taikasauvalla yhdellä iskulla, tuli siitä kuitenkin majakka, joka valaisee vaivalloista tietä lupauksen maahan ja sytyttää uuden toivon kuolleisiin sydämiin.

Churchill kyynelöinyt tappiostaan

Lontoo. — Winston Churchill, Lloyd Georgen kabinetin monivuotinen sota- ja sittemmin siirtomaaministeri, kuultuaan surkeasti hävineensä Dundee vaalipiirissä, vieritteli kyyneleitä. Churchill hävisi kieltolakipuolueen ehdokkaalle, työväen ehdokkaan niinikään saadessa suuren äänimäärän samassa vaalipiirissä.

Turkkilainen sosialistijohtaja salamurhattu

Lontoo. — Exchange Telegraph toimistolle saapuneen tiedon mukaan on Turkin sosialistipuolueen presidentti Hussein Hilmid salamurhattu Konstantinopolissa. Salamurhan uskotaan johtuneen poliittisista syistä.

Canada viides teollisuusmaa mailmassa

Ottawa. — Kansain Liiton tekemien laskelmien mukaan kahdeksan tärkeintä teollisuusmaata ovat järjestyksessä seuraavat: Suur Britannia, Saksa, Ranska, Canada, Italia, Belgia, Japani ja India. On kuitenkin huomattava, että tästä on pois suurin teollisuusma, Yhdysvallat, joten Canada tämän mukaan jää viidennelle sijalle.

Laskelmat on tehty ottamalla lukuun seuraavat tekijät:

1. Teollinen väestö (tähän sisältyen vuoriteollisuuden ja kuletusliikenteen palveluksessa oleva väestö).
2. Teollisuuden palveluksessa olevan väestön suhde muuhun asukaslukuun.
3. Rautateitten pituus.
4. Rautateitten pituuden suhde yleiseen pinta-alaan.
5. Teollisuudessa käytetty hevosvoiman suuruus.
6. Hevosvoiman suuruuden suhde *kokonaisasukaslukuun*.
7. Kauppalaivaston suuruus.

Labor Herald ennustaa uusia vaaleja

Työväen hallitus Englannissa ei ole kaukana.

Lontoo. — Äskeisten vaalien johdosta kirjoittaa järjestyneen työväen äänenkannattaja Labor Herald:

«Jos me pelaamme korttimme miehekkäästi ja taitavasti, niin meillä tulee pian olemaan työväen hallitus Englannissa.»

Lehti ennustaa, että Bonar Law'n patavanhoillinen hallitus, huolimatta enemmistöstään, ei kykene seisomaan kauan aikaa, vaan että uudet vaalit toimitetaan 18 kuukauden kuluttua, jolloin työväenpuolue saavuttaa enemmistön ja perustaa työväen hallituksen.

Useat liberaalilehdetkin tervehtivät vaalien tulosta, huolimatta omasta tappiostaan, iloisina siitä, että Bonar Law sai työväenpuolueesta terveen ja voimakkaan vastustuspuolueen.

Uusi jättiläisviljasäiliö Port Arthuriin

Winnipeg. — Varmuudella on saatu tietää, että James Stewart, Maple Leaf Flour Millsin presidentti, samoin kuin James Stevart Grain Co:n presidentti, tulee rakennuttamaan uuden viljaelevaattorin Port Arthuriin. Uusi elevaattori tulee olemaan 1,500,000 bushelin suuruinen ja tulee maksamaan noin $850,000. Uusi säiliö rakennettanee lähelle nykyistä Thunder Bay elevaattoria. Valmistaviin töihin uskotaan ryhdyttävän jo tämän talven ajalla.

Lämmittäjä sai surmansa junarikossa

Cobalt. — Joutuen veturin ja hiilisäiliön väliin kahden junan yhteentörmätessä, lämmittäjä Gordon Kay kuoli täällä keskiviikkona iltapäivällä. Jarrumies Larry Brennan ja veturinkulettaja W. Ross loukkaantuivat lievemmin.

Onnettomuus tapahtui noin neljän mailin etäisyydessä Timagamista etelään. Kolme tavaravaunua murskaantui ja viisi suistui radalta.

Surmansa saanut lämmittäjä Kay asui North Bayssa, jääden häneltä vaimo ja viisi lasta.

KRONSTADTIN LAIVASTOHARJOITUKSET

Pietari. — Neuvosto-Venäjän merisotavoimain ylipäällikkö Panzerschenskij on haastattelussa ilmoittanut sanomalehdistön edustajille, että Kronstadtin laivastoharjoitukset ovat mitä loistavimmin osottaneet todeksi, että laivaston miehistö on erinomaisesti tehtäviinsä valmistettu ja laivaston aineellinen puoli on hyvässä kunnossa. Vaikkakin paljon tärkeitä ja vaarallisia liikkeitä suoritettiin, ei kumminkaan sattunut yhtään haaksirikkoa eikä merivahinkoa.

Mussolini komentelee Italian parlamenttia

Pitänyt röyhkeän puheensa jolle on vielä hurrattukin.

Rooma. — Fascisti-pääministeri Mussolini piti torstaina Italian parlamentin avajaisissa röyhkeän diktatuuripuheensa. Hänen saapuessaan edustakamariin, kaikki muut paitsi sosialistidustajat nousivat seisoalleen, fascistiedustaj. pannen toimeen villejä kunnianosoituksia diktaattorille. Mussolini alotti puheensa, lausuen:

«Minä toimitan tässä salissa tänään tehtävää, mikä on ainoastaan muodollinen seikka, ja jonka johdosta minä en odota teiltä kiitoksia.

Italia on antanut itselleen (fascistien aseilla) hallituksen, ulkopuolelta ja yläpuolelta ja ilman minkäänlaista riippuvaisuutta parlamentista. Nyt minä tahdon vakuuttaa, että tällä vallankumouksella on ollut oikeutensa (jpo, niin kauan kun fascistien hirmuvalta kykenee sen oikeuden takaamaan), ja minä lisään, että minä olen täällä puolustamassa ja hyötyäkseni mahdollisimman paljon «mustapaitain» vallankumouksesta.

«300,000 hyvästi asestetun ja taisteluhaluisen nuorukaisen kanssa minä voisin kostaa fascistien vihollisille. Minä olisin voinut marssittaa sotilaani tähän saliin minä olisin voinut sulkea parlamentin. Minä olisin voinut menetellä täten, mutta toistaiseksi minä en ole halunut sitä tehdä.»

Tähän tapaan puhuu tämä lahtariporvariston diktaattori ja tuota kaikkia viitsii parlamentti, sosialistit niiden mukana, vielä olla kuuntelemassa.

Mussolini sanoi vielä puheensa lopussa parlamentille suoraan, että «niin kauan kuin on mahdollista, en minä halua toimia parlamentin tahtoa vastaan, mutta parlamentin ei ole unohdettava erikoista asemaansa. Sen on muistettava, että minä voin sen hajottaa huomenna, jos niin tahdon. Älköön kukaan uskottako itselleen, että minun hallituskauteni tulisi kestämään ainoastaan lyhyen aikaa.»

Kaikki muut edustajat, paitsi sosialistit, aploteerasivat tälle verihurtan ryöhkeälle puheelle.

Ministeri puhuu 3 miljoonasta siirtolaisesta

Montreal. — Sisäasiain ministeri Charles Stewart, joka myöskin toimii siirtolaisministerinä, tulee alistamaan hallitukselle seuraavan viikon ajalla täydelliset uudet suunnitelmat siirtolaisuuden edistämisestä. Antaessaan tämän lausunnon Kiwanis klubin päivällisillä, missä myöskin loordi Shaughnessy puhui, lausui ministeri edelleen, että suurin vaikeus ei ole uusien siirtolaisten Canadaan saamisessa, vaan mitenkä saada pysymään canadalaissyntyiset kotimaassaan ja ehkäistyä heidät siirtymästä muihin maihin. Ministeri lausui, että Canada tarvitsee 3,000,000—4,000,000 siirtolaista.

Sen jälkeen lausui ministeri, että hän on iloinen voidessaan jättää siirtolaisministerin tehtävät, koska hänellä on ilman sitäkin liian paljon työtä. Sanoi täydellisesti hyväksyvänsä esityksen, että siirtolaisasioita hoitamaan nimitetään erikoinen ministeri.

Manitoban märät tarjoovat lahjuksia hallitukselle

Winnipeg. — Presbyteri-kirkkokunnan pappi C. W. Cordon, puhuessaan Manitoban Synoodin konventionissa täällä, lausui että Manitoban prokuraattorille, R. W. Craigille on tarjottu hyvin arvossa pidetyn winnipegiläisen taholta $50,000, edellä että hän antaa kieltolain mennä. Pastori Gordon väitti useitten tunnettujen winnipegiläisten liikemiesten kuuluvan joukkoon, jotka ovat yrittäneet lahjoa hallitusta kieltolain kumoamiseksi.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

H. PURO,
Vastaava toimittaja.

VAPAUS

(Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Advertising rates 40c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. Discount on standing advertisement. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.

Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.

Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joille on takaukset.

Ilmotushinta kerran julaistuista ilmotuksista 40c. palstatuumalta. Suurista ilmotuksista sekä ilmotuksista, joiden tekstiä ei joka kerta muuteta annetaan tuntuva alennus. Kuoloilmotukset $2.00 kerta ja 50c. lisää jokaiselta muistovärsyltä; nimenmuutosilmotukset 50c. kerta, $1.00 kolmekertaa; avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksikertaa; syntymäilmotukset $1.00 kerta; halutaantieto- ja osoteilmotukset 50c. kerta, $1.00 kolmekertaa. — Tilapäisilmotuksista pitää raha seurata mukana.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan personallisella nimellä.

J. V. KANNASTO, Liikkenhoitaja.

Vapauden konttori ja toimitus on Liberty Building, Lorne St., Puhelin 1038. — Postiosote: Box 69. Sudbury, Ont.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

Tiistain lehteen aijotut ilmotukset pitää olla konttorissa lauantaina, torstain lehteen tiistaina ja lauantain lehteen torstaina kello 3.

Kauhistuttavat jäljet

Ylläolevalla otsikolla kirjoittaa tukholmalainen toverilehti «Politiken» Suomen valkoterrorista seuraavaa:

«Suomen Sosialidemokraatti» kertoo, että Suomenlinnan komendantti on raporteerannut alaisilleen, että hän on linnoitusalueella antanut hajoittaa rakennuksen, joka kaikkialta oli niin veren tahrima siellä vuonna 1918 toimeenpantujen punaisten vankien joukkomurhain jäljiltä, että se, jos olisi saanut olla paikallaan, olisi käynyt mitä parhaimmasta punaisten agitationivälineestä.

Onko todellakin jouduttu siihen, että mitä tunnottomimmat joukkomurhaajat alkaisivat katua tekojaan ja koettaisivat poistaa niiden jäljet? Vai onko kysymyksessä vain «Svenska Dagbladetin» niin urheasti puolustaman Suomen ohranan murhaluolain puhdistus. Ehkäpä ovat herrat Ossi Holmström ja Per Norrmen vastaiskunsa jälkeen Suomen rajain ulkopuolella antaneet käskyn heidän temmellyspaikkojensa ja kidutusluolainsa saattamisesta laatuisaan kuntoon? Sitä ehkä on tarvis, sillä jos ohrana jatkaa viime aikaista riehumistaan, niin on tarjolla vaara, että ulkomainen mielipide alkaa lähemmin tutkia sen hommia.

Ja vaikka vuosi 1918 onkin enään muisto vain, niin sovellutetaan ohranan luolissa vielä tänäkin päivänä metoodeja, jotka vähän eroavat niistä, mihin holmalalnen yleisö on vastikään tutustunut «Noita»-filmissä. Ero on vain siinä, että kidutus tässä kohtaa työväenluokan tietoisinta ja valveutuneinta ainesta. Ei kulu tuskin päivääkään ilman, ettei ohrana anna kuulua itsestään. Milloin sulkee se telkien taakse valtiopäivämiehiä, milloin sanomalehtien toimittajia, milloin kokonaisen luokkajohdon, milloin puoluesihteerin, joka on liikeellä laillisissa vaaliasioissa jne. ja kaikkia tietysti syytetään valtiopetosvehkeilystä. Mutta ei riitä yksin oletetut ja epäillyt syntipukit, vaan joutuu ohranan käsiin myös naisia, jotka nuoruudessaan ovat sattuneet joutumaan naimisiin näiden kanssa. Ei ole kauan siitä, kun Yrjö Mäkelinin rouva tuomittiin 5 vuodeksi vankeuteen, ja aivan äsken oli ohranalla ilo panna kahleisiin tuo hienosti sivistynyt ja erikoisen sympaattinen rouva Sirola. Näiden kohtelussa suorittaa suurta osaa nk. kuulustelu, milloin on kysymyksessä puristaa esiin syytöksiä vattaavä tunnustaa, jolloin turvaudutaan teräsruoskiin ja nyrkkeihin tai poljetaan uhrin rintaa polvin. —

Kuten edelläolevasta toverilehden kirjoituksesta näkyy, on ulkomailla varsin selvä käsitys Suomen valkoisesta häpeästä, ja ettei tämä musta meriitti tule ulkomaalaisten mielestä haihtumaan, siitä kyllä näyttää ohrana pitävän jatkuvaa huolta niin koti- kuin ulkomailla.

Canadan työväenliikkeen uudet vaiheet

Mailmansodan kaaoksista nouseva ja lukuisten erehdyksien ja hajaannuskausien lävitse kulkenut työväenliike Canadassakin, samoin kuin muuallakin, suorittaa parhaillaan liikkeensä tilintarkastusta. Tämän tarkastuksen tuloksena on tultu huomaamaan, että tämän maan edistysmieliset ja vallankumoukselliset ainekset kin, ovat tehneet lukuisia, auttamattomia virheitä, joiden seurauksena on ollut surullisia hajaannuksia ja työväenliikkeen yleinen heikentyminen. Kun nimittäin muutama vuosi sitten, edistysmieliset-ainekset miltei jo hallitsivat unionistista joukkoliikettä, käytiin liian hätäisiksi ja kärsimättömiksi, eikä jaksettu kulkea joukkojen mukana, vaan erottauduttiin eri karsinaan, perustettiin «vallankumouksellinen» järjestö, Yksi Suuri Unio. Mutta joukot eivät tulleetkaan mukaan, vaan jäivät entisiin luonnollisiin järjestöihinsä, missä patavanhoillinen taantumus sai täyden isännyysvallan, päästyään radikaalisista arvostelijoista rauhaan. O. B. U:n epäilys, ryhmäkuntafanatismi ja loppujen lopuksi suurten joukkojen eroittautuminen ja epäluottamus kaikkinaiseen järjestyneeseen toimintaan.

Mutta tarvittiin mennä tämän ankaran erehdyksen ja surkeitten hajaannusten lävitse, ennenkuin opittiin oikea taktiikka ja oikeat menettelytavat. Osa vallankumouksellisia ja edistysmielisiä huomasi erehdyksensä. Ja nyt tahtovat he miehekkäästi tunnustaa syntinsä ja korjata erehdyksensä. He ovat alkaneet uudestaan, väjäämättömällä sitkeydellä, uhrautuvaisuudella ja lujalla uskolla kokoomaan pirstoutunutta työväenliikettä yhtenäiseksi, lujaksi ja taistelukykyiseksi joukkoliikkeeksi. He ovat palanneet jälleen joukkojärjestöihin, tunkeutuen syvälle niiden pohjakerrosten keskuuteen, jokahetkisesti ja alinomaisesti tehdäkseen siellä sitkeätä herätys- ja kasvatustyötä.

Mutta osa entisiä vallankumouksellisia ei ole vieläkään huomannut erehdystään, eikä ainakaan halua sitä tunnustaa. He pysyttelevät edelleen erillään työväen varsinaisesta joukkoliikkeestä ja sen sijaan että menisivät joukkojen keskuuteen, vaativat he edelleenkin, että joukkojen on tultava heidän luokseen. Ja kun he eivät ymmärrä edistysmielisten ja vallankumouksellisten työntekijäin tehtävää, ovat he pakotetut tulemaan yhä enemmän edistyksen vihollisiksi ja heidän vallankumouksellisuutensa muodostuu taantumuksellisiksi kaavoiksi ja lahkolaisuudeksi, koituen mitä vahingollisemmaksi työväenliikkeelle.

Mutta niin surkuteltavaa kuin onkin, että olemme näiden korpivaellusten kuluessa menettäneet entisiä hyviä tovereita, entisiä vallankumouksellisen innostuksen läpitunkemia työntekijöitä, ei meillä ole aikaa heitä surra. Meidän on mentävä eteenpäin. Tulokset joukkoja kokoovasta työstämme alkavat jo jälleen näkyä, ne ovat rohkaisevia ja innostavia. Siis entistä suuremmalla rohkeudella ja innolla suurten työväenjoukkojen kokoomis- ja yhtenäistyttämistyöhön!

Englannin vaalit

Viime keskiviikkona toimitetuissa Englannin parlamenttivaaleissa työväenpuolueen äänimäärä osottautui tavattoman suureksi. Työväki oli itseasiassa ainoa puolue, joka saavutti voittoja, voittaen vanhoilta puolueilta vähintäin 65 edustajapaikkaa. Tällä työväenpuolueen voimain kasvamisella on suuri merkitys ulkopuolella Englanninkin. Vaikkakaan Englannin työväenpuolue ei ole varsinainen vallankumouksellinen luokkapuolue, vaan ainoastaan reformistinen puolue, niin sittenkin sen äänimäärän kasvu osottaa, että työväki kaikessa tapauksessa haluaa jotain parempaa mitä vanhat kapitalistipuolueet voivat sille tarjota. Ja meidän täytyy ennen kaikkea muistaa, että työväen suuret pohjajoukot ymmärtävät vain tämänpäiväisiä kysymyksiä. He eivät käsitä vielä suurina joukkoina kaukaista vallankumouksellista päämäärää ja sen ihanteita, vaan hakevat lievitystä ja leivän lisää tämän päiväisissä oloissa. Tälläisissä merkeissä epäilemättä on käsitettävä Englanninkin vaalit.

Merkille pantava on, että työväki saavutti suurimmat voittonsa juuri teollisuuskeskuksissa. Glasgowissa voitti työväki seitsemän uutta edustajasijaa, se saavutti myöskin voittoja Lontoon esikaupungeissa ja muissa tehdaskaupungeissa ja teollisuusalueilla. Ja kun laskemme työväen vaalivoittoja, niin ei ole otettava lukuun ainoastaan sitä että se voitti 65 uutta edustajapaikkaa, vaan myöskin se suunnaton äänimäärän kasvu, mikä osottautuu kaikkialla. Lukuisissa vaalipiireissä voittivat porvarien ehdokkaat työväen ainoastaan pienellä äänten enemmistöllä.

Sangen tärkeää on myöskin muistaa, että vanhoilla puolueilla oli miljoonarahastot ja jättiläismäinen sanomalehdistö, jotka kaikki, pienistä erimielisyyksistä huolimatta, taistelivat yhdessä työväkeä vastaan, työväellä ollen aivan mitätön sanomalehdistö ja pienet varat näihin verrattuna. Toiselta puolen puuttui työväenpuolueelta yhtenäinen ja tarmokas johto, sekä suuria joukkoja mukaansa tempaava ohjelma. Sellaiset johtajat kuten Clynes, Thomas, Henderson ja muut, joiden monenkertaiset perääntymiset, ja suoranaiset petokset työväkeä vastaan, ovat omiaan synnyttämään epäilystä, aiheuttivat kieltämättä suuressa määrin välinpitämättömyyttä ja toimettomuutta työväen piiroissä.

Yksityiskohtaiset tiedot Englannin vaaleista eivät ole vielä aivan tarkat, mutta on kuitenkin varmaa, että ainakin yksi, ellei useampia kommunistejakin on tullut valittua. Työväenpuolueen edustajaryhmän merkitystä ja elävyyttä lisäisi tietenkin suuresti, jos sen edustajistossa olisi huomattava joukko selviä kommunisteja. Mutta tällä kertaa ei olla vielä niin pitkällä. Englannin työväenpuolueen vanhoillinen johtosakki on tehnyt voitavansa, ehkäistäkseen kommunistit pääsemästä vaikutusvaltaiseen asemaan työväenpuolueessa. Mutta on ilmeistä, että Bonar Law'n taantumuksellinen ja kaikkea edistystä vastustava hallitus, antaa uutta herätystä edistyksellisille ja vallankumouksellisille voimille Englannin työväenliikkeessä ja työntää heidät yhä enemmän etualalle ja vaikutusvaltaisempaan asemaan joukkojen keskuudessa.

Kommunistinen liike Englannissa on vielä tavattoman nuori ja on sillä ollut suuret vaikeudet edessään, mutta johdonmukaisen ja harkitun taktiikan ja toiminnan kautta se tulee varmasti edistymään ja voittamaan suuret työtätekevät joukot puolelleen.

— Donetzin yliopiston lääketieteelliselle osastolle kirjouttautui tänä syksynä 350 oppilasta. Näistä on 250 työläisiä ja talonpoikia sekä 25 puna-armeijalaista. 90 prosenttia oppilaista kustantavat työväen uniot ja muut työväenjärjestöt.

Tämä osottaa, että Venäjän ylemmätkin opistot harjoittavat todella sitä, mitä voidaan kutsua «kansanvalistukseksi».

— Englannin järjestynyt työväki on päättänyt kerätä ylimääräisinä veroina $300,000 päivälehtensä Daily Heraldin rahastamiseksi. Tämä merkitsee sitä, että Englannin työväki käsittää työväen oman sanomalehden arvon ja toimii myöskin oman lehtensä hyväksi.

Trotski Venäjän vallankumouksen opetuksista

Toveri Trotski piti äskettäin Moskovan puoluevirkailijain istunnossa puheen, josta tähän lainaamme seuraavaa:

Jos mielimme puhua Venäjän vallankumouksen opetuksista, on meidän ennenkaikkea ylpeydellä mainittava puolueemme, joka antoi kaikkien maiden proletaareille suuremmoisen esimerkin, kuinka on taisteltava vallasta ja kuinka on puolustettava valloitettua valtaa kaikkein ankarimmilla toimenpiteillä — milloin on tarvis, jopa kovimman ja säälimättömimmän diktatuurin avulla —, peräytymättä askeltakaan, milloin on kysymyksessä valtiovallan pysyttäminen vallankumouksellisen proletariaatin käsissä.

Kaikkien maiden työläiset saavat lähivuosina ottaa oppia Venäjän vallankumouksen oppikirjasta. Olem mepa tehneet kansalaissodassa virheitä taikka emme (luonnollisesti voidaan virheitä löytää, jos niitä etsitään), niin olemme me joka tapauksessa sivuuttanut vallankumouksellisen toimintamme klassillisen osan. Talouspolitiikassamme emme me harvoin puhu virheistä, myönnytyksistä, joista suurin tunnetaan nimellä uusi talouspolitiikka. Tosiasiat, että me aluksi menimme suoraan eteenpäin, mutta sitten peräydyimme ja nyt olemme kaivautuneet määrättyihin asemiin, hämärtävät näkörannan ei ainoastaan meidän vihollisiltamme vaan myös monilta ystäviltämme. Meille hyväätarkoittavat sanomalehtimiehet ja monet europpalaiset ja amerikkalaiset kommunistit sanoivat valtuuskuntamme matkustaessa Genuaan ja sanovat nyt, että Moskova on paljon muuttunut, että siitä on tullut europpalaista taikka amerikkalaista kaupunkia muistuttava, ja kysyvät, missä on vakuus siitä, että me kommunistit tulemme myönnytysten tiellä pysähtymään, ja johtamaan kehityksen kommunismin eikä kapitalismin suuntaan? Pintapuolisesti katseltaessa näyttää siltä, ikäänkuin ensimmäsen ajanjakson sosialistiset saavutukset jotenkuten katoaisivat, hupenisivat ja ikäänkuin ei olisi näkyvissä voimaa, joka kykenisi niitä pidättämään.

Mutta kysymys voidaan asettaa toisapäinkin. Unohtakaamme hetkiseksi, että me kaisem. kuljimme nk. sotakommunismin tietä ja että me sitten palasimme nykyisiin asemiimme. Verratkaamme nykyistä asemaa lokakuun 25 (marraskuun 7) pnä taikka ennen vuotta 1917 vallinneeseen asemaan. Jos meidän ulkomaiset ystävämme ja europpalaiset ja amerikkalaiset toverimme asettaisivat meille tällaisen kysymyksen, niin vastaisimme me heille seuraavaa: rautatiet, kaivokset, työpajat, tehtaat ja sangen suuri osa maapohjasta oli silloin yksityiskapitalistien käsissä. Nyt ovat kaikki rautatiet, ylivoimainen enemmistö taikka ainakin tärkeimmät tehtaat ja liikkeet, kaikki arvokkaat maaaarteet valtion käsissä, valtion, jota hallitsee talonpoikaisjoukkoihin nojautuva työväestö. Me riennämme eteenpäin ja peräydymme, mutta lopputulos on, että tärkeimmät teolliset tuotantovälineet ja huomattava osa maataloustuotantovälineistä on työväenvaltion välittömässä valvonnassa.

Mutta mitkä olivat peräytymisemme syyt? Tämä kysymys on varsin oleellinen, koska peräytymisen tosiasia on omiaan kaihtamaan näkörantaa. Miten olette kuvitelleet tapahtuvaksi tuotantovälineiden kansallistuttamisprosessin ja sosialismin organisoimisprosessin? Kaikissa opettajiemme vanhoissa kirjoissa ja jopa omissakin kirjoissamme sanomme ja kirjoitamme me aina, että työväenluokka, otettuaan käsiinsä valtiovallan, tulee askel askeleelta suorittamaan kansallistuttamisen, alkaen kehittyneimmistä tuotantovälineistä. Onko tämä sääntö yhä edelleenkin voimassa? Epäilemättä. Neljäs kongressi, joka tulee pohtimaan kommunistista ohjelmaa, on vastaava kielteisesti kysymykseen, onko Ranskassa ja Englannissa vallan käsiinsä ottaneen työväenluokan alettava sillä, että se hävittää kauppatalouden teknillisten välineiden organisationikoneiston ja korvaa sen koko maailmaa käsittävällä laskuparaatilla. Työväenluokan on käytettävä porvarillista maksumenetelmää, arviolaskelmamenetelmää, pörssi- ja pankkiliikemenetelmää, ja vain vähitellen, teknillisten voimainsa ja kykeneväisyytensä mukaan siirryttävä suunnitelmatalouteen. Tässä juuri on suuri ero Venäjän proletaarisen vallankumouksen ja tulevan proletaarisen vallankumouksen välillä esim. Amerikassa. Siellä on työväenluokan ennen vallan valtausta voitettava suunnattomia vaikeuksia: mutta kun he kerran ovat anastaneet vallan, niin on kaikkien niiden rintamien painostus, joiden kanssa me olemme saaneet taistella, paljon pienempi, koska meidän maassamme varsin vahvan pikkuporvarismin ja varsin vahvan talonpoikaiston takia vallankumouksella oli aivan toiset edellytykset ja koska meidän vallankumouksemme yllätti porvariston. Me emme riisuneet porvaristoa aseista ainoastaan 25 pnä lokakuuta ja sen jälkeisenä yönä vaan vasta 3 vuotta sen jälkeen. Porvaristo, tilanhaltijat ja upseeristo tutkistelivat vasta lokakuun 25 p. jälkeen mistä oli kysymys, ja alkoivat europpalaisen kapitaalin avulla sodan meitä vastaan. Europassa tulee tämä prosessi sujumaan aivan toisin kuin Venäjällä. Siellä suoritetaan jo nyt vastavallankumouksellisten joukkojen valmisteluja ja varusteluja — yhdensuuntaisesti kommunistipuolueiden valmistelun kanssa tähän taisteluun — ja niiden taistelu ei tule olemaan vaikein jälkeen vaan ennen niiden lokakuun 25 päivää.

Sosialismi saavuttaa luonnollisesti käytännöllisen eikä ainoastaan teoreettisen oikeutuksensa vasta sitten, kun se voi taata kaikelle työvoimalle yhteiskunnallisten tarpeidensa tyydyttämiseksi suuremman tuotemäärän kuin mitä kapitalismi kykeni. Ja tosiasia on, että Neuvosto-Venäjä on yksi Europan kaikkein köyhimpiä maita. Ranskan edustaja Genuassa toi varsin karkeassa ja julkeassa muodossa esiin, ettei Europalla ollut mitään opittavaa meiltä, että Venäjä oli täydellisessä hävityksen tilassa, sts. että meidän olisi ollut Europalle esitettävä paljon korkeampi talous kuin minkä 1917 otimme haltuumme. Siitä ei nyt puhettakaan. Mutta siinä juuri on vallankumouksen kustannukset. Mikään vallankumous ei ole toteutunut ilman maan taloudellisen tason laskua, ja Ranskan vallankumouksen porvarillis-konservatiivinen historiankirjoittaja Taine, toteaa, että Ranskan kansa oli kahdeksan vuotta suuren vallankumouksen jälkeen köyhempi kuin ennen vallankumoustta. Ja se on totta.

Sen vuoksi näemme me maassamme edelleenkin enemmän kapitalistisia raunioita kuin sosialistista rakentamista. Sivuutetttu aika on vielä lyhyt. Ne viisi vuotta, jotka ovat olleet käytettävissä kapitalismin korvaamiseksi sosialismilla, jotka ovat olleet omistetut suurimmalla historiallsella mullstuksella, joina me aloimme takapajuisessa maassa rakentaa sosialismia (kun sen sijaan Ranskan vallankumous puhkesi mannermaan edistyneimmässä maassa, missä taso oli korkeampi kuin missään muussa maassa Englantia lukuunottamatta), eivät voineet riittää välttämättömäin muutosten aikaansaamiseksi yhteiskunnallisessa elämässä.

Tässä suurin piirtein ne johtopäätökset, jotka me tulemme puolueemme nimessä esittämään neljännelle kongressille, ja siellä on meidän sanottava europpalaisille ja amerikkalaisille tovereille sekä myös itsellemme, että ottaen lukuun europpalaisen vallankumouksen aseman ja mahdollisuudet on täysin selvää, että meidän jatkuvan rakentamisemme vauhti on huomattavassa määrässä riippuvainen vallankumouksen kehityksestä Europassa ja Amerikassa.

Tänään saimme sähkösanoman Ll. Georgen erosta. Tämä oli ainoa hallitus joka oli vanhempi kuin meidän (iloisuutta). Tämä tapahtuma merkitsee, että olemme kaikista hallituksista lujimmin seisova. Tämä on Lloyd Georgelta rakastettava lahja riemujuhlaamme, ettei loukkaisi meitä (iloisuutta). Hänen eronsa merkitsee ilmeisesti uusien vaalien määräämistä Englannissa. Uudet vaalit merkitsevät kolmen pääryhmityksen taistelua, konservatiivien, unionistien ja riippumattomain liberaalien, jolloin ei ole mahdotonta, että valta siirtyy työväenpuolueen ja riippumattomain liberaalien väliselle kokoomukselle.

Ranskassa muistuttaa Poincaren johtaman kansallisen blokin politiikka Lloyd Georgen politiikkaa, eikä eroa vähääkään tästä, joskohta englantilainen journalisti Harden sanoi tänään minulle, että Ll. Georgen politiikka eroaa Poincaren politiikasta kuin taivas maasta. Ja sen sijaan, että Lloyd George nauttii Venäjällä suurta suosiota, on Poincare varsin vihattu. Vastasin hänelle, että Venäjän työläisjoukot vihaavat Lloyd Georgea vähintäin yhtä paljon kuin Poincareta. Tämä hämmästytti häntä tavattomasti, ja hän ilmoitti heti tiedoittavansa tämän selityksen englantilaisiin lehtiin. (Iloisuutta). Kahdessa Europan suurimmassa maassa, Englannissa ja Ranskassa, tapahtuu hallituksen muutos. Englannissa suoritetaan se nyt juuri Ranskassa valmistellaan vasta sen hallituksen likvideerausta, joka luontui sodasta ja rauhasta, ja niiden valtioiden rappio ja lujuuden järkähtyminen, jotka sodan jälkeen ovat päässeet joko kokonaan tai puoliksi entiselleen, seuraa nyt vasta ja tarjoo kommunistisille puolueille paljon laajemmat näkörannat.

Me annamme europpalaiselle porvaristolle moratoriumin.

Mutta nämä perustosiasiat, joita koskettelen, lähtevät siitä, että me Europassa vielä olemme kommunistipuolueiden sisäisen organisationin kaudessa, olemme niiden terästämisen ja niiden vaikutuksesta työläisjoukkoihin käytävän taistelun kaudessa. Se merkitsee, että meidän, Neuvosto-Venäjän, on annettava Europan kommunistipuolueille 1, 2, 3 vuoden aika valmistustyöhön, ja tämä valmistustyö on paljon vaikeampaa kuin mitä oli meidän, koska vihollinen on siellä paljon ovelampi ja järkevämpi; näemme kaikissa Europan maissa muodostettavan fascistisia vastavallankumouksellisia joukkoja, jonkalaisia ei meillä ollut. Fascismi ei enään ole mikään läinen ilmiö. Se leviää ka maihin. Saksassa on orgeshit ka muita joukkoja, jotka er vain, näytekyltiltään. Ranskas olemassa fascismi rojalismin varjossa. Ranskassa on roj nen puolue, jonka johdossa o on Daudet, kirjailija Alfons D tin poika. Tämä Daudet on lainen kavala veijari kuin Purishkevitsh.

Samaa näemme kaikissa Mutta edelläsanottukin antaa le jo riittävän kuvan siitä su tomasta vaikeudesta, joiden kommunististen puolueiden on tauduttava valloitettuaan puol työväenluokan enemmistön. ne eivät ole sitä vielä valloitt Niiden on se vasta tehtävä. me toivorikkaan mutta pitk prosessin edessä.

Joulurahat Suomeen

Lähettäkää heti niin vielä ehtivät jouluksi.

Kurssi Smk. 36:00 Canadan dollarist

LÄHETYSKUSTANNUKSET:

LÄHETYSKULUT: 40c lähetyksistä alle $30; 50c lähetyks. $30—40; 60c lähetyks. $40—$60; 75c lähet. $60—$100. Yli s dan dollarin 25c sadalta dollarilta lisää. — Sähkösanoma lähetyksille $3.50 lisämaksu.

Torontossa ottaa rahavälityksiä vastaan A. T. Hill, 957 Broadview Ave.

Pilettejä Suomeen ja Suomesta tänne.

Tiedustelkaa hintoja y. m.
Suurimpien valtamerilinjojen valtuutettu asiamies.

VAPAUS,
BOX 69, SUDBURY, ON

Pilettiliike tehtävä J. V. Kannaston nimessä.

Työväen taistelurintamalta eri maista

Kaikki huiskeessa Saksassa — lahtarit ja Nosket

Berlini 20-10. — Suuret sosialidemokraattiset virkaherrat, kuten sisäministeri Severing ja Berlinin poliisimestari Richte ovat menneet lahtaripalvelussaan ja työläisvainoissaan niin pitkälle, että itsepä sosialidemokraattisissakin piireissä alkaa se ällöttää. Ja kummastus on niin suuri, ettei kovalla puoluekurillakaan saada sen ääniä vaikenemaan. Niinpä kirjoittaa leipzigiläinen sosialidemokraattien äänenkannattaja suoraan, että on vallan käsittämätöntä, että vain muutamien kuukausien kuluttua Rathenaun murhasta ja päivä sen jälkeen, kun valtio-oikeus on tuominnut murhaajat, Berlinin poliisipresidentti, joka lukeutuu sosialidemokraattiseen puolueeseen, jättää lahtareille vapaan temmellyskentän, «varsinkin, kun häntä on tästä ennakolta varotettu.» Näin jopa yksi noskelaisten omista äänenkannattajista, joka jätää sanomatta vain, että varottajina oli kommunistit!

Mutta Berlinin noskelaispoliisimestari ei ole tiekseenkään vaan väittää, ettei tässä ollut lahtareista kysymys, vaikka nämä pieksivät puolikuoliaaksi joukottain työläisiä. Liitto porvarien kanssa on vienyt sosialidemokraattiset kellokkaat jo niin pitkälle, etteivät nämä edes tiedä, kutka ovat lahtareja! Mutta kommunistit, niistä heillä on tarkka kirjanpito. Kommunisteista, niistä pidetään jopa kahdenkertaista kirjanpitoa: lahtarit leimaavat nämä pampuillaan ja nyrkkiraudoillaan, ja sitten tulevat sosialidemokraattiset piikkilakkiset ja korjaavat heidät telkiensä taakse.

Ja jos sosialidemokraattien virkainto lahtariporvarien hyväksi on päämajoissa näin välitön, niin miksi ihmetellä, jos hiukan syrjenpään vetäytynyt pääpeijakas, Noskekin, huomaa taas aikansa tulleen, saatuaan sieramiinsa Berlinistä veren käryä. Hän heiluu pamppuna Hannoverissa — tee porvarina taikka sosialidemokraattina valtapaikalla ollessa mitä rikoksia tahansa, aina sitä varataan joku varma leipäpaikka «kukistuessakin» — ja on «valtakunnan suojeluslain» nojalla lakkauttanut sikäläisen toverilehden sen johdosta, että tämä oli arvostellut sen miehen murhaajien saamia tuomioita liian lieviksi, jonka väkivaltaisen kuoleman johdosta juuri «tasavallan suojeluslaki» laadittiinkin! Eivät ole siis noskelaisvirkaherrat näköjään ainoastaan röyhkeitä vaan myös vähintäinkin järjiltään. Hannoverilaisen toverilehden lakkautus on tietysti kokonaan laiton teko, ja sen berliniläinen veljeslehti vaatiikin lakkautuspäätöksen pikaista purkamista. Mutta mitäs lakeja ja sakrament- tia porvarilliset ja sosialidemo tiset virkaherrat tarvitsevat munisteja ja näiden äänenk tajia kuristaessaan; nämähä Saksassa julistettu rauhatt Lain suojaa nauttivat siellä lahtarit ja muut, Stinneksest keen, sts. kaikki ne, joiden voitot ja virkapalkat karttuv mukaan mitä enempi työvä kaa ja sen esitaistelijoita rais

Mutta turvattomuudestaan matta eivät kommunistit ja valveutuneet työläiset silti eivät voi hellittää. Heitä nykyinen ja tuleva nälkä, tellessaan lahtaritaantumust taan tietävät he olevansa o Ja vaikka porvarillinen ja demokraattinen virkavalta sinaiset lahtarit temmeltävä dän keskuudessaan kuin h neet karjut, korottavat he mistaan äänensä. Niinpä vät he lokakuun 18 pn iltan linissä neljä valtaisaa vsstal kousta, joihin otti osaa tuhan läisiä, ja jotka «kaikessa hy vät työväenmielenosoituksen tämisen verisunnuntaina laht toja vastaan, ja selittivät **taantumus voidaan nujerta käyttämällä sen itsensä kä aseita.»** Kauhistuksella sen lisäksi vastalausekokouk tä **noskelaisten pää-äänenk ja tukee suojattinsa, sosi kraattisen poliisimestarin, k toimintaa raivokkaalla aj kommunisteja vastaan,** min keen kokoukset vaativat jen vapaiksi laskemista ja vat jatkamaan taistelua ain asti, kun lahtareja suojaava mushallitus on väännetty tasavallan suojiksi on saatu puolustus.

Ja niin korkealle kuin ku kin lahtarismin aallot, kuu koinen virkavalta yhtäkaikk rivien kumean murinan ja littää ainakin osaksi, sillä mättömyyttään eivät osoita taan kommunistit vaan my sanottu, valveutuneet muutkin. Ja sosialidemokr poliisimestari on pakotettu lemaan tyrmiensä ovia: ka verilehden toimittajat ja muita on jo päästetty vapa lä porvarien ja sosialidemo ten aisankannattajain on puolustaa sentään näin pe noa asiaa kuin mitä on t vainoaminen sen vuoksi, e televat aseellista lahtarism taan.

Tapahtuu näet muitakin samaan aikaan kun lain mie lyy poloisten todella tasaval lustavain työläisten yllä, lahtarijohtajat sosialidemokr sisäministerien ja poliisin ja kaupunginpäiden ystä suojassa uusia pirullisuuks valtaa ja sen päämiehiä Paraikaa herättää traagiko huomiota, että on paljastet

LIIKKEENHOITAJAN OSASTO

VAPAUDEN JOULUNUMERO

Samalla tavalla kuin edellisinäkin vuosina, julkaistaan taas Vapauden joulunumero, johon otetaan onnentoivotuksia työläisiltä kautta Canadan. Ilmotushinnat on tänä vuonna asetettu niin alhaisiksi että ne eivät varmastikaan estä yhtäkään työssä olevaa työläistä antamasta nimeään tähän onnentoivotusnumeroon. Olemme panneet hinnat näin alas sentähden että jokaisella olisi tilaisuus olla mukana, etenkin nyt kun Vapautta jo menee Suomeenkin koko paljon, niin että omaiset voivat sieltäkin lukea täällä olevien sukulaisten lähettämät toivotukset.

Hintojen halpuus tekee asiamiehille helpoksi kerätä nimiä. Ei tarvita muuta kuin ahkeruutta ja sillä on asia autettu. Hinnat ovat seuraavat:

10 senttiä nimi ja osote. Jos perheessä on useampia jäseniä ja heidän kaikkien nimet halutaan julkaista, on hinta ensimäiseltä nimeltä 10 senttiä ja seuraavilta kolmelta nimeltä 5 senttiä kultakin. Jos perheessä on tätä enemmän jäseniä painetaan loppujen nimet ilmaiseksi. Sekä yksityisen että perheen osote julkaistaan ilmaiseksi. Nimet ja osotteet pitää olla ehdottomasti selvät. Asiamiehet voivat selittää miten tällainen onnentoivotus, siinä kun on samalla osote, on myöskin osoteilmotus. Niille jotka haluavat isompia ilmotuksia, on järjestetty $1.00 tiloja, joissa julkaistaan joko yhden tai koko perheen nimi ja osote. Vieläkin isompia ilmotuksia voidaan lähettää ja voidaan niitä tarjota myöskin liikemiehille ollen niiden hinta 50 senttiä palstatuumalta.

Asiamiehiä kehotetaan ryhtymään ahkerasti keräämään näitä ilmotuksia. Siellä missä ei asiamiehiä ole, voivat toverit yksissä neuvoin järjestää asian ja lähettää ilmotuksen Vapauden konttoriin. Taas sellaisilta paikkakunnilta, joilla ei ole enempää kuin yksi suomalainen, voi hän yksinään lähettää ilmotuksen. Asiamiehille annetaan tavallinen palkkio. Ilmotuksien on oltava Vapauden konttorissa viimeistään joulukuun 10 p. Mutta on sitä parempi mitä aikaisemmin ne saapuvat.

Tov. **VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.**

Työmiehen Joulu

Saimme ensimäisen lähetyksen Työmiehen joulua, mutta se loppui ennenkuin kaikki sisälläolevat tilaukset ehdimme täyttämään. Tilauksia täytimme siinä järjestyksessä kun ovat tänne saapuneet. Odotamme Jouluja uutta lähetystä tällä viikolla. Ottakaa siis tilauksia että saatte osanne aikanaan. Toverillisesti

VAPAUDEN KONTTORI.

Nyt on hyvä aika!

Nyt olemme juuri siinä vuoden ajassa, jolloin on kaikkein otollisen aika ottaa tilauksia sanomalehdille. Hyvät, toimeliaat asiamiehet tietysti kykenevät ottamaan tilauksia minä aikana hyvänsä ja tekevätkin sen. Mutta heikoinkin asiamies, kunhan viitsii vähäkin yrittää, saa tähän vuoden aikaan tilauksia. Pitkien iltapuhteitten vallitessa haluavat vähimmänkin lukemista harrastavat työläiset jotain ajan kulua. Ja heidän lukuhaluaan tyydyttää kaikkein parhaiten heidän omia olojaan valaiseva lehti.

Menkää siis heidän luokseen. Menkää metsämiesten luo kämpillä, kaivosmiesten asuntoihin, palvelustyttöjen luo, pikkumaanviljelijän luo, ja kaikkiin työläisasuntoihin, ja ottakaa heiltä Vapauden tilaus.

Vapauden asiamiehet. Tätä vuotta on enään sangen vähän jälellä, vähän yli kuukausi, tehkää tämä aika ripeän, elämän toiminnan ajaksi ja kohottakaa Vapauden tilaajamäärä muutamalla sadalla uuteen vuoteen mennessä.

A. Hautamäen matkaohjelma

Työläispuolueen suomalaisen organiseeraajan A. Hautamäen matka Port Arthurin alueella on järjestetty seuraavasti:

Marrask:
Nolalu 22 ja 23 p.
White Fish 24 p.
Intola 25—26 p.
Kivikoski 27 p.
Lappi 28—29 p.
Kivikoski 30 p.
Joulukuu:
Tarmola 1 p.
North Branch 2 p.
Fort William 3 p.
Kaministquia 4 p.
Pohjola 5 p.
Rowa 6 p.
Miller 7 p.
Port Arthur 8 p.
Schreiber 9 p.
Nipigon 10 p.
Fort William 11 p.
Port Arthur 12 p.

Toverien yllämainituilla paikkakunnilla pyydetään ottamaan puhetilaisuudet huomioon ja toimimaan kaikkensa niiden onnistumiseksi.

P. A. Piiritoimikunta
A. Beck, sihteeri.

Port Arthurin uutisia

Venäjän vallankumouksen 5-vuotismuistojuhlaa vietettiin Port Arthurin Työn Temppelillä t.k. 7 p. illalla arvokkaalla ja täysipainoisella ohjelmalla. Ohjelmasta mainittakoon 11-miehisen torvisoittokunnan alkusoitto, joka alkoi Kansainvälisellä. Aluksi soitti soittokunta lähes 20 minuuttia, sitte lausuttiin runo, jonka jälkeen toveri Bartholomew puhui noin puolisen tuntia. Sen jälkeen ukrainalainen sekakuoro lauloi kaksi laulua. Sitten seurasi puhe ukrainankielellä, sen jälkeen teki Bartholomew lyhyen selostuksen näitten juhlahetkien tarkoituksesta, selostaen että ne samalla kertaa muodostuvat propagandatilaisuuksiksi, vaan parhaimpana ja jokapäiväisenä propagandavälineenä on meillä sanomalehdistö, samalla huomauttaen että työväenlehdistö aina kärsii rahanpuutetta, esitti kerättäväksi kolehdin, joka jaettaisiin tasan puolueen englanninkielisen äänenkannattaja Workersin ja Vapauden sekä Winnipegissä painettavan ukrainankielisen toverilehden hyväksi. Keräys tuotti $37.65, joten jokaisen lehden osalle tuli $12.55. Väliajalla huvitti yleisöä taasen torvisoittokunta, jonka jälkeen Sanna Kannasto puhui runsaan puoli tuntia suomalaisille, sitte esitettiin näytöskappale «Takaisin taistelun tuoksinaan», joka lyhyenä 2:si näytöksisenä kappaleena työväennäyttämöltä lyö sivuun 90 prosenttia meille nykyään näyteltävistä kappaleista. Kello 1ähestyikin jo kahtatoista ja Fort Williamiin menevät toverit kiiruhtivat kotia lähtöä, vaan lähtönsä päähän he vielä näyttivät kuvaelman «Barrikaadeilla», jota siinä kiireissä eivät saaneet niin onnistumaan kuin olisi ollut muuten mahdollista. Niin sitte lähdettiin kaikin kotiin ja olikin tämä ilta ollut taasen yksi näyte vallankumouksellisen toverushengen olemassaolosta keskuudessamme, huolimatta kansallisuuseroavaisuuksista.

2,521,000 bushelia viljaa lähetettiin 14 p. t.k. yksinomaan laivoilla ulos täältä järvien päästä viljasäiliöistä, tuota viljamäärää kuljettamaan tarvittiin 12 höyrylaivaa.

Poliisilaitoksen tulot olivat lokakuulla $6,091.90, joka summa jaettiin eri hallitusvirastojen kesken seuraavasti: $5643.10 kaupungin rahastoon, $348.80 Ontarion hallitukselle ja $100.00 liittohallitukselle.

K. v. a.

Timminsin uutisia

Vaikka tämä Timmins ei olekaan mikään suoranainen metsätyöläisten paikka, niin kulkeutuu meitä tänne kuitenkin aika-ajottain. Yhtenä tekijänä on ymmärrettävästi Timmeksessä oleva valtion työnvälitystoimisto, josta saa taas uuden «sipin» metsään.

Timmins itsestään on kultakaivoskaupunki, jossa kaivosmiehet ovat juuri alkaneet järjestymään uudestaan itsenäiseen kaivosmiesosastoonkin, joka jälkeenpäin tulee yhtymään johonkin isompaan työväenjärjestöön. Mitenkä jäsenistö sen päättää — enimmäkseen ovat nykyiset jäsenet englanninkielisiä, vieraskielisten vielä ollen enempi sivussa. Ennen olivat he järjestyneitä Lännen Kaivosmiesliitoon ja sittemmin järjestyi osa OBU:hun, joista kummastakaan ei ole enään jälkeäkään jälellä, tai tosin Lännen Kaivosmiesliitosta on haali ja muutama jäsen, jotka haalia vuokraavat.

Sama suhde on meidän metsätyöläisiin nähden. Me olimme ennen täällä järjestyneet Lännen puutavaratyöläisten järjestöön, joka kuului OBU:hun. Mutta nyt, mitä meillä on? Ei mitään. Silloin kun suomalainen rähjäyskopla alkoi isännöimään sekä muuttelemaan union toimintaa oman kansallisnäkökantansa mukaan, ensiksi eroamalla omasta teollisuusjärjestöstään, nimittäin Canadan metsätyöläisten järjestöstä, yhtymällä suoraan O. B. U:hun, antoi se ensim. iskun järjestölleen, sillä ne henkilöt, jotka olivat tiukasti teollisuusunionismin kannalla erosivat siitä pois ja toiseksi alinomainen suomalaisten tappelu union asioissa erotti lopulta kaikki toiskieliset sekä maan varsinaisen väestön pois uniosta, jättäen sen suomalaiselle rähjäyskoplalle kokonaan, että saavat mielin määrin rähjätä. Tällainen on ollut loppu sillä metsätyöläisten hyvällä järjestymisalulla joka oli Itä-Canadan metsätyöläisten keskuudessa. Tosin on olemassa nytkin nimellinen Ontarion Metsätyöläisten järjestö, joka kuuluu OBU:hun, mutta siinä kaikki, se ainoastaan pitää sitä vanhaa henkiriepua nimellisesti yllä parin sadan jäsenen kanssa, että voivat sen nimellä taistella kaikkia uusia järjestämispuuhia vastaan, joidenka tarkoituksena olisi luoda uudestaan uusi Canadan metsätyöläisten teollisuusjärjestö yli Canadan, sekä pitää sillä järjestöllä se vallankumouksellinen suunta, minkä Canadan metsätyöläisten järjestö on ottanut yhtymällä P. A. Kansainväliseen.

Työläistoverit! Kauanko me annamme tuollaisen edesvastuuttoman jonkon rähjätä ja sokaista itseämme? Eikö meillä itsellä ole jo tarpeeksi selvillä heidän toimintansa että voisimme tehdä heistä eron? Perustakaamme itsellemme uudestaan metsätyöläisten osasto maan varsinaisen väestön kanssa ja yhtykäämme nyt jo Canadassa olevaan metsätyöläisten teollisuusjärjestöön, sillä tavoin me voimme olla vahvoja taistelemaan maan puuparooneja ja koko kapitalistiluokkaa vastaan, emmekä minään pienenä kansalliskoplana jonkalainen on nykyään Ontarion metsätyöläisten järjestön nimellä kulkeva Holmin kopla. — Metsätyöläinen.

TORONTON UUTISIA

Suomalainen pappi Henrikson, kritiseerasi pappien kokouksessa canadalaisia tapoja huonoiksi taistellessa sosialismia ja radikalismia vastaan. Hän sanoi: «Seitsemän kym menestä suomalaisesta lapsesta olevan vailla uskonnollista vaikutusta» ja «mitä on kasvatus ilman uskontoa, tie pakanuuteen (suoremmin se on ymmärrettävä — helvettiin. Kirj. s.). «Hallituksen täytyisi tukahuttaa radikaaliset lehdet» (tarkoittaa ennen kaikkea Vapautta), sanoi hän, «jotka ovat kansamme uhkana.» «Ei uskonnollisia lehtiä ole suomenkielellä, ainoastaan bolshevikien». Näin kertoo Toronton paikalliset lehdet.

Alamaisesti pyydän saada kritiseerata puolestani muutamalla sanalla pappi Henriksonia, joka olet ollut suomalaisten sielunpaimenena. Lampaat ovat pelänneet paimenensa ääntä. Katsokaa virkaveljiänne ja oppikaa niistä joiden lammashuoneet ovat täynnä. Voitteko te arvostella canadalaisia silloin kun se teidän oma laumanne on surkastunein? Vai ettekö te enää usko, että lampaat kuulevat paimenensa ääntä ja eiksikö tahdotte että on käytettävä pakkokeinoja?

Pääkaupungin kirjeenvaihtaja.

Copper Cliffin uutisia

Täältä ei tule enään usein kirjoitettua Vapauteen, vaikka täällä on Vapaudella paljon kannattajia, lukuunottaen sen «hyvänajan», mitä herrat ovat suvainneet meille työn orjille antaa viimeisen parin vuoden ajan. Asioita, meille työläisille tärkeitä olisi kylläkin, joista kannattaisi kertoa. Mutta minusta itsestä tuntuu, että monet meistä ovat odotelleet jonkinlaista tilanteen selkiintymistä täällä. Kyllä sitä onkin oltu sekaisin, mitä tulee suomal. työläisten harrastuksiin täällä. Sen jälkeen kun jouppilaiset saivat isännyyden osastossa, jonka oikeastaan työläiset levåperäisyydessään antoivat noille huitojille, ovat he tehneet kaikkensa sekottaakseen Cliffin työläisten toiminnan mahdollisimman sekaväriseksi. Ja kyllä se onkin nyt niin monikirjavaa, ettei siitä saa «tohtorikaan selvää».

Joku aika sitten kuulutteli, nähtävästi meidän «suurorgaani» ja «manatseri», itte Jouppi duluthilaisessa «Industrialistissa», kuinka Tarmon haalin ovet ovat aina auki «teollisuustyöläisille». Joo, tosiaankin sellaisille «teollisuustyöläisille», kuten esim. «työläistoveri» Pöntiselle y.m.

Tarmon haalin ovet on avattu nyt tosiaankin sellaisille henkilöille, että me työläiset olemme alkaneet yhä enemmän oudoksumaan sellaista seuraa. Henkilöt jotka ovat olleet täällä vuosikausia mitä kiivaimpia kaiken työväenliikkeen vastustajia, ovat nyt siellä suuna päänä. Ovatko nämä nyt yht'äkkiä saaneet herätyksen ja tulleet rehellisiksi työväen luokkapyrkimysten harrastajiksi? Tätä me suuresti epäilemme. Ja siksi ei monillakaan meistä ole halua edes ajan kuluksi mennä heidän illanviettoihinsa. Yksimpä monet sellaisetkin työläiset täällä, jotka eivät ole olleet järjestyneitä, mutta kuitenkin sympaattisia terveelle työväenliikkeelle, oudoksuvat täkäläistä uutta komentoa:

Kauppaavat haalia komppanialle. — Jouppilaiset näkyvät jo kuitenkin itsekin käsittävän, mihinkä heidän toimintansa vie, siksi he ovat viime aikoina juoksennelleet ahkerasti tulkkiensa kera komppanian lakimiehen puheilla, kauppaamassa Cliffin ja ympäristön työläisten keräämillä varoilla rakennettua haalia komppanialle. Ja ostaisihan komppania sen — $5,500 hinnalla. Jouppilaiset olivat kuulemma tiedustelleet eikö komppania voisi antaa heille tonttimaata kaupungista, siinä tapauksessa, että he möisivät haalin, johon komppanian herrat olivat vastanneet, että teillä on kyllin tilaa kirkon kellarissakin». Niin kun onkin. Ja mitäpä on väliä missä se kirkollis-obulaisen seurakunta kokoontuu, jolla kerran ei ole työväenliikkeen kanssa muuta tekemistä kuin sotkea ja hajottaa sitä.

No niin. Kaikesta huolimatta kulkee Jouppi suuriäänisesti edelleen rähjäämässä siitä, että pari vuotta sitten osastomme päätti myydä haalin $12,000, jonka päätöksen jouppilaiset meidän huolimattomuutemme takia kuitenkin estivät käytäntöönpanemasta. Jouppi yritti silloin uskottaa, että sudburylaiset haluaisivat myydä meidän talomme ja pistää rahat taskuunsa. Mutta jokohan ruuvit tämän veljen päässä ovat niin löyhtyneet, ettei hän kykene kauntaamaan ja käsittämään, että $12,000 tekee sentään enemmän kuin $5,500. Tämän lisäksi kuuluu Jouppi alinomaan rähjäävän Sudburyn osaston haalikomppanian tonteista, joihin hänen seurakunnallaan ei ole kellingänkään osaa. Mutta hänen pitäisi kai saada nekin kaupitellakseen alennetulla hinnalla. Tämän yhteydessä muistuu mieleen satu vanhanmaan akasta. Torpan ukko ja eukko nimittäin päättivät myydä lehmän ja siitä varalta että ostaja sattuu tulemaan silloin kun ukko ei ole kotona, asetti hän lehmän hinnaksi 65 markkaa. Ostaja sattuikin tulemaan erään kerran kun ukko ei ollut kotona. Lahtari katseltuaan lehmää, tuumi, että hän antaa siitä 75 markkaa. Tästä julmistui eukko ja sanoi ei myyvänsä sitä niin halvalla, «65 markkaa siitä saada pitää». Lahtari taas oli niin kiusallinen, ettei antanut lehmästä 65 markkaa, vaan tarjosi edelleen 75 markkaa, joten kauppa jäi tekemättä. Eukko oli hyvin topakkaa, kertoessaan lahtarin käynnistä ukolleen. Samoin näkyy olevan Jouppi, hän ei huomaa että hän nolaa itsensä, kertomalla kuinka haalista pari vuotta sitten olisi saatu $12,000, ja että hän on nyt ruvennut sitä kauppailemaan, komppanian tarjotessa $5,500.

Tulee vielä toiminnan aika. — Kuten hyvä lukija näkee, paljastaa jouppilainen sakki itsensä työläisille sangen selvään. Heidän touhunsa surkeuden näkevät vähemmänkin tietoiset selväjärkiset työläiset. Heidän komentovaltavansa ei enään kauan kestä. Meidän, jotka kannatamme todella sellaista työväenliikettä, mikä on työläisten luokkaharrastusten kanssa sopusoinnussa ja yhteydessä Canadan ja koko mailman työväenliikkeen kanssa, on vain joudutettava tämän kirkollis-obulaisen koplakunnan vehkeilyjen päättymistä, järjestymällä Workers puolueeseen, joko perustamalla tänne osasto tai liittymällä Sudburyn osastoon ja kerättävä Workers puolueelle sympaatiset ainekset, joita on täällä aika paljon, mukaan yhteistoimintaan.

Lopuksi kehottaisin kaikkia Cliffin työläisiä, joille ei vielä tule Vapautta, tilaamaan sen itselleen. Se antaa meille jatkuvasti tietoja tämän maan ja koko mailman työväenliikkeestä. — Servius.

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!

Eri paikkakunnilta

MISSANALIE, ONT.

Kokko & Korpelan kämppä.

Täällä pidettiin kokous marrask. 10 p., jossa valittiin tutkijakomitea, johon tulivat K. Jalonen, E. Puunhaara ja A. Laine. Kun tänne oli saapunut eräs Suomesta tulija, niin otimme hänet tutkiaksemme miten oli suhtautunut Suomen sisällissotaan Mutta hänpä olikin aika typerä ja ylpeä. Kehui että mitä se teille kuuluu miten kukin on suhtautunut sisällissotaan. Tällöin eräs tovereista tiedusti miten hän aikoo täällä suhtautua järjestyneeseen työväkeen. Johon hän vastasi ettei tule ikinä yhtymään mihinkään järjestöön. Mies ei sanonut ikinä nähneensä minkäänlaista työväenpuolueen lehtiä, eikä tiennyt tuleeko sille paikkakunnalle edes postia, mistä hän oli kotoisin. Sanoi asuneensa niin kaukana kärrytiestä, ettei tiennyt onko Suomessa ollut koko sisällissotaa, joskus sanoi siitä kyllä kuulleensa puhuttavan. Mutta hän ei tiennyt edes mikä rautatieasema on hänen kotipaikkaansa lähinnä. On muuten ihme että niin pienessä maassa voi olla tietämätön sellaisista asioista. Sitten hän esitti kuitenkin sotilaspas sinsa, josta näimme hänen nimensä ja osotteensa. Hänen nimensä ja osotteensa on: Heikki Kauppinen, Leivonmäki, Lapin kylä, Mikkelin lääni.

Päätimme julaista tämän lehdessä, että työläistoverit tietävät kohdella tätä lurjusta ansionsa mukaisesti. Yksimielisesti vaadimme isännistön erottamaan hänet työstä, tahi ellei, niin lähdemme toiset. Isännistö erottikin hänet heti. Hän kehuskeli saavansa kyllä uuden työpaikan.

Kokouksen puolesta,
Eräs.

—o—

SOINTULA, B. C.

Sointulan Osuuskaupan lokakuun kokouksessa 25 p. keskusteltiin liikkeen yleisistä asioista. Tärkeimpiä ollen jäsenen jäsenoikeuksista sen jälkeen kun henkilö on sanonut osakkeensa ylös. Liikkeen säännöt ja osuuskuntalain katsottiin olevan tässä asiassa kyllin selvät. Sen jälkeen joka oli tärkein, oli sähkövalojen hankkiminen kauppaan, katsottiin että se tulisi liian kalliiksi, mutta kun osastolla on ollut aikomus tulevaisuudessa hankkia sähkövalot haaliin, voisi silloin, jos edulliselta näyttää, yhtyä yhteistoimintaan osaston kanssa. — Pöytäkirjuri.

Jos tässä yksintein kirjoittaisi vähän lisäksi paikkakuntauutisia. Täällä on nyt tällä toimintakaudella puuhattu juuri anakarasti, kappaleita on näytelty useampia. Marttyyrit onnistui kerrassaan hyvin ja muuten on kappale työväenluokan parhaita kappaleita. Sitte se Espanjan kärpänen näyteltiin, kuten suurilta näyttämöiltä, sen esitys oli läpeensä eheä. Siinä välillä oli eräs pieni kappale, Joonas Julppilan lankeemus, se ei kuitenkaan onnistunut niin hyvin kuin kaksi edellistä. Sen lisäksi on ollut välillä iltamia niin että melkein joka lauantai on haalilla ollut jotain.

Nuorisoliitto ahertaa hiki hatussa, voimisteluseurassa, puhujaseurassa ja nyt hetimiten perustettavassa luku- ja opiskelurenkaassa. niin että kyllä sitä touhua on.

Joo. En malta olla mainitsematta että täällä Sointulassa käväsi suomalainen pappi, tai se oli omien puheittensa mukaan niitä helluntain herätyksen saaneita siellä Suomessa. Tämä veijari sanoi nimekseen Antti Lainanen, oli se käynyt täällä muutamissa taloissa, mutta huonolla menestyksellä. Meitä on viimeiset pari kolme vuotta kiertänyt herran apajaan tässä naapurikylässä asuva toiskielinen pappi, mutta kun ei siitä ole tullut sen valmiimpaa, tuli tämä «nahka Jeesus» tänne paremmuuttaan koettamaan. Meistä muutamat muistavat sen että pastori Lilius on joskus ollut sangen kipeä ja murheellinen!!! Se työväki nykyään voi ottaa ja olla kovasti osaaottavainen sellaisten olentojen kipeyteen. — Kirjuri.

WILLAMETTE BOULEVARD SANITARIUM

Monipuolisin suomalainen luonnonparantola Amerikassa. Laitoksessa on nykyaikaiset sähkö y. m. hoitovälineet, aina värilasien läpi otettaviin aurinkokylpylaitteisiin asti, joiden yhteydessä käytämme chiropractikkaa, hierontaa ja ruokajärjestelmää. Kohtuulliset maksut.

Dr. Peter Kokko, Chiropractic Spec.
Dr. Anna Kokko, D. C. Ph. C.
467 Willamette Blvd., Portland, Ore.

Mulligan & Mulligan
LAKIMIESTOIMISTO
Elm Street, Sudbury, Ont.

TILATKAA KIRJOJA!

Seuraavia kirjoja voi tilata Vapauden kirjakaupasta:

Punanen Vaara	.25
Sosialism. Filos. Juuret, nid.	.40
Tiede ja Vallankumous, nid.	.60
Rakentaja Solnes, nid.	1.25
Iliat, sid.	4.50
Kuuluisia naisia, sid.	2.25
Aseseppä, nid.	.50
Jaappani, nid.	1.50
Evankeliumi, sid.	.50
Gyrkovicsin pojat, sid.	.75
Amerikalainen Nuoriso Tasavalta, nid.	1.25
Edistys ja köyhyys, nid.	1.50
Ariselan Tukinajossa, nid.	.50
Biologia, sid.	1.25
Don Quiotte, nid.	.50
Engl. Kiel. Kaupp. Kirj. Vaihto, sid.	.90
Ylimaan Kansa, nid.	1.10
Marcella, sid.	1.75
Luonnontieteellisia Pakinoita, sid.	1.75
Kristinuskon alkuperä, sid.	2.25
Martti Solander, nid.	.50
Lehtori Haughe, nid.	.60
Liikeelämän Suurvalta, nid.	.95
Anarkismi ja Sosialismi, nid.	.45
Tähden Lento, nid.	1.25
Mullistusta, nid.	1.25
Natsareetin Kirvesmies, sid.	1.50
Aili Koskia, nid.	.50
Marcella, 2 osaa, sid.	3.75
Maanvilj. Ammattijärjestöjä	.75
Ulkomailla, nid.	.60
Lapsikuningas ja hänen soturinsa, nid.	1.00
Kuninkaitten Aarreaitta, nid.	1.00
Kuolema ja Kuolematon, nid.	1.10
Kirja ja Kirjapaino, sid.	1.25
Kukin Oma Ompeliansa, sid.	1.25
Ihmisen Imusuonisto, sid.	5.00
Maantiede ja Löytöretket, sid.	1.50
Ihminen, nid.	2.00
Oliver Cromwell, nid.	1.50
Maanviljelys Oppi, nid.	2.40
Ranskan Viimeinen Keisari, nid.	3.00
Maan Siunaus, nid.	1.25
Kapinoitsia, nid.	1.40
Plumfieldin Pojat, sid.	1.30
Pikkunaisia, sid.	1.25
Pikkumiehiä, sid.	.25
Koruompelijatar, nid.	1.25
Salaperäinen Maa, sid.	.75
Suurten Merien Taka, sid.	2.25
Kuningas Tarinoita, sid.	1.50
Taloustieteen Oppikirja, sid.	8.00
Linnankosken Kootut Teokset, sid.	1.15
Neiti Uhkamieli, sid.	2.20
Onnen Kultapoika, nid.	1.00
Rakentajan Opas, sid.	.50
Periytyminen, nid.	.50
Pultava, nid.	2.75
Polttomoottorit, sid.	2.50
Persialaisia Kirjeitä, nid.	1.50
Suomal. Keskiajan Tutkimuksia, nid.	1.25
Kasvatusop. Hist. Oppikirja, nid.	2.25
Kansainväl. Kauppa, nid.	1.25
Suomen Mies Meni Zanzebariin, nid.	1.00
Lennätintekniikka, nid.	1.25
Sukelluslaivalla Maapallon ympäri, nid.	.75
Tom Sawyer Ilmailija, sid.	1.00
Ruhtinas, nid.	2.00
Rakkaus Voittaa, nid.	.65
Ruotsin Salo Suomalaiset, nid.	.90
Koulupoikia, nid.	1.00
Luolaihmiset, nid.	.90
Korkeasta Tyylistä, nid.	1.00
Koneiden ääressä, nid.	1.00
Kultanen Vasikka, nid.	.60
Kissanporras, nid.	1.75
Tähtien Kohtalot, sid.	1.25
Lasten Ruokinta, sid.	3.50
Valittuja runoja, nid.	.30
Valtioviisas Kannunvalaja, nid.	.75
Rakentajan Opas, sid.	.45
Kananhoitokirja, nid.	.60
Naiskohtaloita, sid.	.50
Sinun Kansasi On Minun Kansani, nid.	.50
Totta Toinen puoli, sid.	.90
Laskuopin Kertaus Kirja, sid.	1.50
Kauppakirjeen Vaihto, sid.	1.50
Kauppaoppi, sid.	1.25
Koulun Kasvioppi, sid.	1.25
Rauta Betoni, sid.	2.00
Kultaseppien Käsikirja, sid.	12.00
Yleinen Historia, 3 osaa, sid.	4.50
Sosialidemokratian Vuosisata, sid.	.40
Vapauden Soihtu, Kesällä 1922, nid.	.15
Nuoren Työläisen Joulu 1921	
Teollisuusunionismi Amerikassa ja Punainen Kansainvälinen, nid.	.15
Valkoinen Profeetta, 2 osaa, sid.	3.00
Tavaraoppi, sid.	1.40
Karl Marx, nid.	.25
Nummella, sid.	.75
Uskallusta, nid.	.75
Äidinkielen Oppikirja, sid.	.75
Tapojen Historiaa, sid.	1.00
Tupakan Viljelys, kuivatus ja hiostus, nid.	.50
Erfurtin Ohjelma, sid.	.90
Lasten Ruokinta Ensi-ikävuosina, sid.	1.25
Tessin Tarina, sid.	1.75
Tähtimaailma ja Meidän Uskomme, nid.	1.50
Venäjän Historian Pääpiirteet, nid.	.90
Tiede ja Vallankumous, nid.	.60
Luonto Tieteen Valossa, sid.	2.25
Trevison Koruompelijatar, sid.	.75
Suomalaisia Keskiajan tutkimuksia, nid.	1.50
Yhdysvaltain Sosialismin Historia, sid.	1.50
Sosialismi Teoriana ja Käytännössä, sid.	1.75
Syndikalismi, Teollisuusunionismi ja Sosialismi, sid.	.90
Sosialismi, sid.	1.50
Taistelulauluja, nid.	.25
Suomalais-Engl. Sanakirja, sid.	8.00
Engl. Suomalainen Sanakirja, sid.	3.00
Kommunisti Ammatillisessa Liikkeessä, nid.	.50
Penikkatauti, nid.	.50
Työmiehen Talousoppi, nid.	.50
Terrorismi ja Kommunismi, nid.	.50
Wiskottenin perhe, nid.	.75
Suom. Venäl. Kauppa Sanakirja, sid.	1.00
Sallimus, nid.	.85
Yhteiskuntasopimuksesta, nid.	1.25
Lemmen Juoma, sid.	3.50
Rooman Miehiä, nid.	1.50
Yhteiskunnallinen Kysymys, nid.	.50
Kenilworth, sid.	2.00
Perijätär, sid.	.80
Uusi Lääketiede, sid.	2.00
Alkeismaantiede, sid.	1.50
Sairas Lapsi, sid.	2.00
Rauta Betoni, sid.	1.25
Kommunistinen Manifesti, sid.	1.00
Tapojen Historia, nid.	1.00
Leivän Vallotus, nid.	.50
Korkokirja, sid.	1.50
Perustuslain olemus	.30

RIHKAMAA

Sähkölamppuja, kolmen sellin	$2.00
Valokuva-albumeja	1.25
Kivitauluja	.20
Mustetta	15c pullo
Kirjotustapletteja,	15, 25 ja 30 senttiä kpl.
Ravintolapiletteja (2000 rullassa)	85c rulla
Kirjotuspaperia laatikoissa	35c, 45c., 50c., 75c., ja $1.00
Fountainkyniä	$2.75, $4.00, $6.00 ja $8.00

Näyttämötarpeita.

Lähettäkää tilaukset osotteella:

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

Tilatkaa Vapaus

Eri paikkakuntain ilmotuksia

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samallaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisesa lehtemme ilmestyväsä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50 ja seisovista 25 senttiä kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

Rahaa Suomeen Vapauden kautta. Aina päivän korkein kurssi.

Hyvä valikoima Fountain kyniä Vapauden konttorissa.

ENSILUOKAN RÄÄTÄLI

tekee uusia pukuja sekä korjaa vanhoja. **O. Koivula**, Box 1504, Sudbury, Ont. Phone 1433.

Räätäli H. Kauhanen, otan vastaan alaani kuuluvaa työtä 9 Lisgar St., Box 524, Sudbury, Ont.

NORTH CAFESSA

saa maukkaan mojakan, viiliä ja muita aterioita tilauksen mukaan suomalaiseen malliin laitettuna sekä kahvia hyvien leivosten kanssa. Auki klo 6:sta aamulla klo 12 illalla. Palloruuma samassa paikassa. Phone 1398. Box 1369.

Mrs. Hilja Pulkki.

FORT WILLIAM, ONT.

Kämpille ja linjoille parhaimmat kovatleivät ja korput valmistaa **Kotileipomo**, kaksoiskaupunkien suurin suomalainen «pullasappa». Kaikkia alaan kuuluvia tuotteita valmistetaan.

Huom.! Taas katkaistu hintoja.

Postiosote: **Home Bakery Co.**, 740 Simpson St., Fort William, Ont. Puhelin S. 1338.

The Maine Tailoring Co. Naisten ja miesten räätäli. Suuri varasto kankaita. Puhelin 1185 S. — 201½ Simpson St. Fort William, Ont.

INTOLA, ONT.

Meiltä saa tilata kaikkia farmituotteita linjalle ja kaupunkiin **Famrers Supply Firm**, Intola, Ont. Puhelin 64, McIntyre.

COPPER CLIFF, ONT.

HUOMATKAA

Ehdottomasti pathaat korput ja kovatleivät saatte leipuri **Koivulan** sapasta, Copper Cliff, Ont.

Werne Koivula, Phone 276 L. Box 113.

Valokuvia. — Välitän raamia ja suurennuksia. Työ ensiluokkainen. **A. Niemi**, Box 127, Copper Cliff, Ont.

TIMMINS, ONT.

Timminsin hauskin paikka on Junellin makeiskauppa. 65—4th Ave. Virvoitusjuomia, kaikenlaisia makeisia ja tupakkaa aina saatavana.

Räätäliliikkeeni sijaitsee Balsam streetin ja 5:nen avenuen kulmassa. J. Rintanen.

Teen parturintyötä palloruumassa, 58—4th Ave. J. Oksanen.

PORT ARTHUR, ONT.

J. Arnion lihakauppa, 319 Bay St., Port Arthur, Ont.

Kelloseppä. Kaikkea kello- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni.

I. S. Salo, 17 Johnson ave.

DR. P. R. WILSON
Hammaslääkäri
Marshall-Eccleston Block,
Timmins.
Post-Office Block
SCHUMACMER,
Vapaa tarkastus ja neuvottelu.

«Suomi» lapamato lääke

Jos teitä vaivaa huono ruuansulatus, kipu rinan alla, unettomuus, epätasaisesta vatsasta, veren nousu pää hän sekä siitä johtuva päänkipu, joinakin päivinä erinomainen ruokahalu toisina ei ollenkaan, kouristuksia ja väsymystä jälkeen syönnin, närästäminen sekä siitä johtuva kuuman veden nousu suuhun ja kurkkuun, niin ovat ne lapamadon oireita.

Meidän lapamato lääkkeemme on valmistettu eteväksi tunnetun Helsinkilaisen Sairashuoneen lääkärin resehtin jälkeen, sekä varmasti tuottaa tarkoitukseensa vastaavia tuloksia.

Hinta 5 dollaria 40 senttiä. Posti vapaasti.

KALEVA APTEEKKI
K. G. K. NYMAN.
168 So. Algoma St. Port Arthur,
Ont.

DR. F. C. FRASER
HAMMASLÄÄKÄRI
Johnson Block
(Cochranen rautakauppaa vastapäätä)
Phone 157.

Sudburyn uutisia

Piiritoimikunnan kokous pidetään perjantaina t.k. 24 p. H. Ellmenin asunnolla. Kaikkien piiritoimikunnan jäsenten läsnäolo välttämätön.

Piirisihteeri.

Tyttö-ukkojuhlia

varten pyydetään kaikkia Sudburyn ja lähiseudun tyttöjä sekä ukkoja saapumaan kokoukseen Liberty haalille, keskiviikon t.k. 22 p. iltana. Mennään kaikin. Joillakin kuuluu olevan oikein fonia tiedossa.

Ohjelma- ja keskusteluseuran kokous pidettiin sunnuntai iltana, joka osottautui kaikinpuolin onnistuneeksi. Puheenjohtajana toimi toveri N. Petman ja kirjuriksi valittiin toveritar Aino Ellmen. Sen jälkeen seurasi tov. J. V. Kannaston esitelmä «Kapitalistisen järjestelmän synnyttämät luokkaristiriidat ja siitä seuraava luokkataistelu». Esitelmän johdosta keskusteltaessa ei yleisö näyttänyt vielä siihen tottuneen, joten keskustelua ei paljon syntynyt, mutta toivotaan että siihen paremmin vastaisuudessa totutaan. Sitten seurasi väliaika, jonka jälkeen suoritettiin muu ohjelma; pianosoolo Nellie Pernulta, runoja Aug. Kannistolta ja K. G. Asialalta, kertomuksia Eli Wilsonilta ja E. Hillmannilta ja kuplettilaulua J. Raivolta, lopuksi luettiin K. Nurmen ja J. V. Kannaston toimittama «Proletaarin Nyrkki». Nyrkkilehden aputoimittajaksi valittiin J. Raivo sekä valittiin ohjelman suorittajat seuraavaa ohjelmakokousta varten. Kun kaikki oli suoritettu, lähentelikin klo jo 12:sta.

Jones'in vakoiluretki

Jatk. No:130.

«Kyllä hän on täysin rehellisillä asioilla, mr. vahtimestari. Ja minä olen Grand Central asemalta numerolla ja lupakirjalla varustettu atendantti.»

«Hyvä! Hyvä!» ärjyi vahti luukun takaa. «Mutta mitä hemmetin asiaa on hänellä minulle?»

Jones rykäsi taas ja jatkoi:

«Niin, hänen asuntoonsa, neuvotte. Siinäpä se onkin juuri niksi! Minulla on ainoastaan hänen kirjeenvaihto osotteensa, joka johti tälle rakennukselle. Mutta tämä oppaani arveli, että tämän rakennuksen yövahtipäällikkö ehkä voisi hankkia sieltä konttoorista hänen asuntonsa osotteen minulle .... tietenkin maksua vastaan .... luonnollisesti.»

Vahti vihelsi hiljaa ihmettelevästi. «Olipa se keksintö oppaaltanne!» jahkasi hän sitten.

Neekeri hymyili tyytyväisesti, sitten sanoi:

«En sitä keksintöä nyt tehnyt, olen jo ennenkin hankkinut vahtipäälliköiltä osotteita....»

«Taitaa olla erikoisalanne oikein!»

«Hm.... Pyydämme siis teitäkin tekemään sellaisen palveluksen .... kun tämä mr. Jones sitäpaitsi haluaa maksaakin vaivastanne....»

«Niin, en minä ilmaiseksi ....» säesti Jones, vaikka se maksun lupaaminen ei varsin hauskalle tuntunutkaan.

Vahti mietti tuokion, sitten sanoi:

«No, jos asianne on kovin tärkeä ja jos suostutte maksamaan sentin jokaiselta rappuselta tuonne ylimmäiseen kerrokseen konttooriin, niin suostun kiipeämään sinne. Tiedän kyllä kirjan, jossa on kaikkien tässä rakennuksessa työskentelevien nimet ja osotteet. Myöskin on teidän luvattava pitää salaisuutenanne miten osotteen saitte.... Mikä on vävynne nimi? .... jos haluatte eitoihini suostua....»

Jones sanoi nimen. Kuitenkin kysäsi hän vielä miten monta niitä rappusastuimia mahtaa olla. «En tiedä, ennen kuin luen,» vastasi vahti ja sulki luukun.

Noin neljännestunnin kuluttua aukesi luukku taas ja sekä naama, että revolli ilmestyi luukulle.

«Astuimia oli rappusissa täsmälleen viisi sataa ....», sanoi vahti kiusottelevalla äänellä ja tirkisti sitten ivallisesti Jonesin hölmistyneeseen naamaan. Sitten jatkoi hän ivallisen lohduttavasti: «En minä sentään raahdi ottaa teiltä kuin puolet siitä, mitä kuuluisi... siis vain kaksi ja puoli dollara.»

Hän kyllä ei ollut rappusastuimia ollenkaan lukenut, vaan oli suorittanut retkensä konttorikerrokseen hissillä. Hänen selkänsä takana naureskeli hänen valeelleen, pari alivahtia.

Jones maksoi rahat happamin naamailmein ja sai osotteen, sekä määräyksen poistumaan nopeasti.

Vilkaistuaan osotteeseen, vihelsi neekeri ja sanoi:

«Kaukana Harlemissa! .... Haluatteko minut sinnekin?»

«Kuinkas muuten .... jos teillä vain on aikaa. Jos ette te tule, on minun haettava joku toinen oppaakseni, sillä olenhan kuin hullu myllyssä, täällä helvetinmoisessa Babylonissa.»

«Kyllä minulla aikaa on, mutta ajattelin vaan, että mahdollisesti tulette paljoksumaan palkkaani, kun tuolle vahtimestarillekin meni niin paljon,» sanoi opas hienotunteisen arastelevasti. Hän oli huomannut Jonesin mieleen koskevan sen kahden ja puolen dollarin menetys.

«No kuinka paljo te sitten aijotte vaatia?» Jones kysyi.

«Hm .... Meidän säännöllinen taksamme on tälläisistä pitempiaikaisista palveluksista viisikymmentä senttiä tunnilta.»

«Oo, ystäväni, kyllä palkkanne saatte!» Huudahti Jones, vaikka samalla menikin kätensä korvan taa. Ja hän jatkoi, ikääskuin pröystäilevästi: «Minulla on siellä farmilla aina joitain palkkamiehiä, ja aina hekin ovat palkkansa saaneet....»

«Anteeksi, mr. farmari, en minä epäillyt varallisuuttanne!» sanoi opas perin kohteliaasti.

Samalla sai hän tuokioksi kiihkeän mutta salamielisen miettimisen ilmeen. Ja siinä teki hän päätöksen, josta johtui perin merkillisiä seurauksia Jonesin, ja koko hänen perheensä elämään.... Vaikka ei hän, opas, tarkoittanut muuta kuin dollarinverran tulojen tiisää itselleen....

Neekeriopas johti Jonesin maanalaiseen junaan, ottaen paikallisjunan, vaikka expressillä olisi päässyt paljon nopeampaa. Neljännestunnin kuluttua saapuivat he 125:nen streetin ja Lenox avenuen asemalle, josta ei olisi ollut enää pitkä Jonesin osotteen osottamaan paikkaan, ainoastaan yksi katujen väli takasinpäin ja pari sivulle idän puolelle päin. Opas kyllä johtikin Jonesin ulos junasta ja ylös kadulle, mutta sen sijaan että olisi vienyt hänet suoraan minne olisi pitänyt, lähtikin hän kulettamaan häntä lännen puolelle ilmaraitiotien asemalle, selittäen kohteliaasti hänelle:

«Mr. farmarilla on muuten tilaisuus tutustua heti New Yorkin toiseenkin oivalliseen kulkulaitokseen, nimittäin ilmajunaan... Ja ilmajunan lasista voitte nähdä kaupunkia laajalti iltavalaistuksessaan... Uskon, että tämä matka huvittaa teitä».

«Kyllähän täällä ihmettelemistä näyttää olevan», sanoi Jones, töllistellen ahmien 125:nen kadun vilkasta iltaelämää. «Tuo maanalainen kulku varsinkin oli minusta ihmeellistä... vaikka liian kuuma siellä oli, kun ei tullut otettua pois tätä paksua palttoa päältään... Mutta emmekö olisi päässeet lähettyville Johnin asuntoa tuolla maanalaiselta?»

Neekeri katsoi häneen salamielisen tutkivasti, huomatakseen, josko hän mahdollisesti epäilee hänen aikeitaan. Mutta Jones ei näyttänyt epäilevältä. Niinpä vastasi neekeri:

«Olisi pitkästi käveltävä, mr. farmari. On ajettava ilmajunalla vielä paljon pitemmästi kuin maanalaisella ajoimme.»

Jones vihelsi ja huudahti: «Onpas sillä vävymiehellä sitten pitkä työssäkulkumatka!»

Kotvasen kuluttua olivat he ilmaraitiotiellä South Ferryyn päin kiidättävässä junassa. Jones katseli lasista miljoonin sähkövaloin valaistua kaupunkia ihmettelyn ja hurmauksen valtaamana. Suuremmoiselta, käsittämättömän suuremmoiselta ja pelottavan sekä kiehtovan salaperäiseltä näytti hänestä New Yorkki. «Mitähän kaikkea mahtaneekaan tälläkin hetkellä tapahtua tämän satumaisen Babylonian muurien suojissa?» ajatteli hän, mielessään ollen yhä se «Babylonia»-nimitys. «Miten monta syntymistä, ja miten monta kuolemaa on nytkin tapahtumassa?» jatkoi hän mietettään. «Ja miten monta tappelua, ja muuta huonoa tekoa... ja miten monta lemmenkohtausta on täällä tälläkin hetkellä käynnissä?»

Hänen mietteensä keskeytti opas, kysymällä ystävällisesti hymyillen: «Eikös olekin pelkän huvinkin kannalta paikallaan tämä ajo?»

Hänen mieltänsä on alkanut hieman vaivata pelko, että hän mahdollisesti tulee saamaan vielä ikävyyttä pienestä kepposestaan, jahka opastettavansa jälestäpäin pääsee kuusalle siitä — siksi tuo hänen kysymyksensä. Jones vastasi olevansa kyllä huvitettu, mutta päähalunsa olevan päästä pian väsynsä pariin. Lisäksi sanoi hän aikovansa tyttärensä ja väsynsä opastamana katsella kaupungin ihmeellisyyksiä enemmänkin, jahka nyt ensinnä saa heidät käsiinsä.

Vihdoin huusi konduktööri:

«South Ferry! South Ferry!»

Ja juna alkoi pysähtyä ja kaikki matkustajat solua ulos. Asemasillalle päästyään sai Jones vastaansa puhurin raakaa merituulta, joka puhalsi Vapaudenpatsaalta päin. Hänen maanalaisessa hikeytyneeseen ruumiiseensa koski se tuuli värisyttävästi. Hän napitti palttoonsa ja nosti sen kauluksen ylös. Samalla kiintyi hänen katseensa Vapaudenpatsaaseen, joka sieltä lukemattomien alusten valoista välkkyvien meren läikkyjen keskeltä kohotti juhlallisesti korkealle vapauden soihtua, jonka «liekin» sähkölamput muodostivat ja sähkövaloilla kruunuttua päätään.

«Tuoko se nyt sitten on se Vapaudenpatsas?» kysyi Jones oppaaltaan.

«Niin, mister... Tännepäin!» sanoi opas kiirehtiväisenä, tarttuen häntä hellävaroisesti käsivarteen, johtaakseen hänet taas asemahuoneeseen piljettiluukulle. Hän oli nyt jo niin paljo levoton menettelynsä johdosta, että halusi saada matkan mahdollisimman nopeasti sujumaan, päästäkseen eroon opastettavastaan.

«Mitä piljettikö taasen?» kysyi Jones nyt suuresti ihmeissään.

«Joo, mister, mutta ei ole enää kuin viidentoista minuutin ajo», vastasi neekeri mahdollismman viattomasti.

Mutta Jones katsoi häneen nyt epäilevän tutkivasti. Yhtäkkiä sai hän epäilyksen, ettei olekaan rehellisen oppaan hoivissa. Hän pysähtyi, katsellen ympärilleen kysyäkseen joltakin, oliko hän oikealla tiellä. Mutta hänen ääressään oli jo yksi noita New Yorkin asemien tunkeilevia, mutta lupakirjattomia ja virkapuvuttomia oppaaksitarjoutuvia, joiden suhteen ei koskaan ole liian varovainen. Se oli teräväsilmäinen, terhakan näköinen nuorimies, kuluneissa vaatteissa. Hän katsoi Jonesia silmiin makean ystävällisesti ja hävyttömän häikäilemättömästi ja kysyi, eikö hän tarvitse opasta. Neekeri, joka on kävellyt lähelle pilettiluukkua, aikoi palata kiirehtimään Jonesta, mutta jäi katselemaan huolestuneen epäilevästi hänen ja uuden tunkeilijan kohtausta. Koska tunkeileva nuorimies näytti epäilyttävältä, ei Jones aikonut edes vastata hänelle, katseli vain ympärilleen kuin ei olisi kuullutkaan hänen kysymystään. Mutta hänpä ei niin vain jättänyt rauhaan, vaan toisti kysymyksensä, tällä kertaa oikein koskettaen häntä käsivarteen. Nyt vastasi Jones, kyllästyneen tökäsevästi:

«En tarvitse, kiitoksia! Minulla on jo opas».

«Kuka? ... Tuoko neekeri tuolla?» kysyi tunkeilija, jonka tarkka silmä oli kyllä huomannut Jonesin epävarmuudentunteen.

«Niin», Jones vastasi ja aikoi lähestyä opastaan. Mutta tunkeilija astui hänen eteensä ja kysyi vielä hänen matkansa päämäärää.

«Harlemiin» tökäsi Jones, aikoen taasen lähestyä opastaan.

«Pysähtykää vielä!» pyysi tunkeilija kiihkeästi.

«Mitä te tahdotte ... miksi häiritsette ...?» kysyi Jones ja katsoi häneen kiukkuisesti.

«Minä luulen, että tässä on taasen «keissi» minulle», vastasi tunkeilija puolittain kuiskaten, kurottaen suutaan lähelle Jonesin korvaa.

«Mitä? Asia teille?!»

«Niin, mister, ellen erehdy ... Onko teillä ollut asioita täällä alhaalla?» — Tunkelija vilkuili tutkivasti neekeriin, joka levottomana tallaili jalkojaan ja mulkoili isoilla, veristävillä silmillään muutaman askeleen päässä, uskaltamatta lähestyä erottamaan tunkeilijaa ja opastettavaansa. Hän aavisti, mihin asia nyt oli joutumassa ja kokemuksistaan tiesi hän, miten helposti noilta tunkeilijoilta saa nyrkin silmäänsä, jos heille käy rähisemään.

(Jatk.)

HUOMATKAA! — HUOMATKAA!

Suurta Lapsilta

Sunnuntaina Marraskuun 26 päivän iltana

— viettävät —

Timminsin S. S. Osaston sunnuntaikoulun lapset

Ohjelma-Iltaman

Ohjelmaa on paljon: Kaksi näytöskappaletta **"Vala" ja "Oikeuksiaan puolustamassa"**

Kuvaelma, puhe, runoja, yhteislaulua y.m. y.m.

Ovella kerätään vapaaehtoinen kolehti innostamaan lapsia.

Saapukaa joukolla katsomaan ja innostamaan lapsia.

P. Gorman & Co:
KIINTEIMISTÖJÄ MYYTÄVÄNÄ

Hyvä farmi myytävänä, itäinen puoli lotista 5, ensimäisessä Concessionissa, Martlandissa, 160 eekkeriä savipohjaista maata, josta 10 eekkeriä puhdistettuna. Hyvä asuntotalo ja talli, hyvä tie y.m. Hinta $1000.00, ehdot sopimuksen mukaan.

Farmi myytävänä Dill Townsshipissa, 160 eekkeriä, hiekkapohjaista maata, 30 eekkeriä kasvulla ja 20 eekkeriä laidunmaana. Asuntotalo ja navetta maalla.

Hinta $1000.00, josta $500.00 käteen, lopusta voidaan sopia ehdot.

7 huoneinen tiilellä päälystetty talo, jossa on vesi ja valot ja kylpylaitos, Draper kadulla. Hinta erikoisen halpa. Ainoastaan $2800.00, josta $500.00 käteen.

VUOKRATTAVANA

kaksiosainen talo Eva Avenuella. 6 huonetta kummassakin osassa, vesi ja valo sisällä. Vuokra $15.00 kuukausi.

Täydellisia tietoja saadaksenne, kysykää

P. GORMAN & CO.

Phone 381, Stafford Blk. — Sudbury, Ont.

Cobaltin Raatajat

Naisia, miehiä ja lapsia halutaan rajaton määrä LAHTI KASSUN SAUNAAN, se on auki joka lauantai klo 1 ip. klo 12 yöllä. Sauna sijaitsee 21 Argentile St., samassa talossa on räätäli sappa.

Dr. A. J. HAYES
Selkärankalääkäri
14½ Lang St. Cobalt, Ont.

Halutaan

nainen hoitamaan taloutta. Kirjeessä lähemmin.

Kirjottakaa osoitteella:

H. K.
Box 27 Copper Cliff, Ont.

FARMI MYYTÄVÄNÄ

Vajmoni kuolemantapauksen johdosta olen pakoitettu myymään farmini, joka sijaitsee Kelly Laken rannalla hyvän tien varrella. Hinta $3000.00, johon summaan sisältyy 2 lehmää, 1 hevonen, varustettuna talvi- ja kesäajoneuvoilla ja tarvittava määrä maanviljelyskoneita, 600 jalkaa sahalautaa y.m.

Lähemmin allekirjoittaneelta, omistajalta

JOHN KIVI
Box 294, Copper Cliff, Ont.

Menahga Health Home

joka tunnetaan yleensä nimellä

JURVAN LUONNONPARANTOLA

ottaa vastaan sairaita alennetuilla maksuilla. Paras suomalainen Luonnonparantola Amerikassa.

Osoite:

MENAHGA HEALTH HOME
Menahga. Minnesota

Joko olet hankkinut uuden tilauksen Vapaudelle?

Suomalainen Ruokatavarakauppa
International Grocery

Suosittelee kaikenlaista ruokatavaraa ehdottomasti päivän alhaisimmilla hinnoilla. Me takaamme teille rehellisen kohtelun. — Sillä jos olette väsyneet korkeisiin hintoihin ja haluatte tutustua liikkeeseemme, niin lähettäkää tilauksenne meille.

Huom.! — Linjatilauksia välitetään. Kirjoittakaa osoitteella:

INTERNATIONAL GROCERY
Port Arthur, Ontario

Fort Williamin ja ympäristön suomalaiselle
HUOMTKAA!

Stenbackan Kassu avaa käteislihakaupan marrask. 15 p. Sittelee yleisölle tuoretta lehmän, lampaan, vasikan, sian ja linnlihaa, sekä myös kalaa on saatavana. Savustettua, keitettyä ja suolasta sian lihaa on aian varastossa. Älkää unhottako kotiteko sia makkaroita.

Ensiluokan tavara ja päivän halvimmat markkinahinnat.

Linjoilla asuva yleisö tullaan palvelemaan erityisellä huolella. Tavaran tyydyttäväisyys taataan, eli raha takasin.

Motto: Rehellinen, puhdas ja nopea palvelus kaikille!

C. A. STENBACK — MEAT MARKET.
639 Simpson St. Puhelin, South 742. Fort William, O

Henkivakuutus Sisäänmaksuhinnalla.
THE MUTUAL LIFE INSURANCE OF CANADA.
Pääkonttori: Waterloo, Ont.
Perustettu 1869
Yli $50,000,000 varata. — Yli $6,000,000 ylijäämät.
Varma turva. Huomattava vuotuinen dividentti.

K. G. Asiala, agentti. Sudbury, Ont.
Hans Hormavirta, agentti. 141 Kohler St., Soo, Ont.
T. Brodie, Brown, alueagentti. Baikie-Gill Block, Sudbury, Ont.
C. W. Pearson, alueliikkeenhoitaja Sault Ste Marie, On

CHAS F. ROFFEY
KELLOSEPPÄ ja JUVELIKAUPPIAS
(Entinen Roffey Bros.)
On muutettu 102 Durham St., entiseen pelastusarmeijan talooon
Myy kelloja, dimantteja, kihla- ja vihki-sormuksia.
Kaikki ensiluokkaista tavaraa. — Hinnat kohtuulliset.
Tuckaa kellonne meille korjattavaksi.

GRANT & HISCOCK.
Putkityö ja Lämmityslaitos Urakoitsijat

Ennenkuin te annatte lämmityslaitos tai putkien asetus urakanne, käykää puhuttelemassa meitä. Me voimme sentähden, että teemme itse työn, säästää teille rahaa ja samalla kun olemme ammattimiehiä, teemme hyvän työn. Kaikki meidän työmme tehdään tarkkaan kauksella. Käykää katsomassa meidän varastossamme olevia hienoja plummaus tarpeita, näyteruumassamme Grand Opera Housen kellarissa, Sudburyssa.

T:RI H. KOLJONEN
Box 672, Sudbury, Ontario.
Phone 583. — Yöllä 1026.
Sairaalassa aina tilaa pitkämatkaisille.

Canadian Baggage Transfer
Johtava kuorma-ajo komppania
Phone 259 34 Lorne Street
SUDBURY, ONT.
Auto Troki ja pitkänmatkan muut toajoa. — Huonekalu varastohuone ja puunmyynti paikka.
Auki yöllä ja päivällä

Musiikkivälineitä

Meiltä saa kaikenlaisia suo laisia ym. gramofoonilevyjä; noja, phonografeja sekä m soittovälineitä.

Expertti pianon virittäjä s korjaaja.

Postitilauksia voi lähettää s menkielellä.

ROUSSEAU & VAILLANCOU
— BROS. —
Music Store,
77 E. Elm. Sudbury, O
Lähellä postikonttoria.

NEW BAKING CO.
Timmins, Ont.
valmistaa korppuja, kuivaa leipää y. m. leipurin alalle kuuluvia tuotteita.
Tilauksia lähetetään myöskin ulos. Palvelus täsmällinen ja nopea.
New Baking Co.
Box 866 Timmins, Ont.

SELKÄRANGAN ASETTAJA
Dr. Jas. Newburn
KIROPRAKTORI SPESIALISTI
Phone 1331
158 Larch St. Sudbury, Ont.

New American Cafe
American Hotel Block, Durham st
Sudburyn uusi ajanmukainen kahvila
Hyvä palvelus. — 90 istuinta.
Meillä on parasta kahvia.

PARHAAT KENGÄT ja VAATTEET MIEHILLE
Meillä on saatavan uusia mitä parhainta lajia kenkiä. Vanhoja korjataan huolellisesti.
J. DAIGLE
Phone 1485 — P. O. Box 71.
110 Durham St., Sudbury, Ont.

D. S. HUMPHREY & CO.
Lamppuja, Tousti paahtimia, s tysrautoja,
Vacuum puhdistajia
Sähkötyötä tehdään, Sähkötarpe
Pesukoneita
Moottori paatti tarpeita
Putki ja Lämmitystyötä
Levysepäntyötä
Kaikellaista
KORJAUSTYÖTÄ
Työpaja
134 Larch Lane
Kauppa
No. 2 Cedar St,
Phone No. 9.

Dr. L. A. JOHNSON
SUOMALAINEN
Hammaslääkär
Torontossa.
1925 Queen St. East Kippenda Ave. kulmassa.
Sisäänkäytävä 110 Kippendavi
Puhelin Beach 5918.